

BẢN TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ

TRUNG TÂM THÔNG TIN - TƯ LIỆU, VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM

Số 100 - Tháng 4/2023

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM VÀ VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC NGA KÝ KẾT "THỎA THUẬN VỀ HỢP TÁC KHOA HỌC"

Ngày 06/4/2023, PGS.TS. Trần Tuấn Anh, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và GS.VS. Sergey Chernyshev, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học Nga đã đại diện cho hai Viện Hàn lâm ký "Thỏa thuận về hợp tác khoa học" trước sự chứng kiến của Phó Thủ tướng Trần Hồng Hà, Phó Thủ tướng Nga Dmitry Chernyshenko và đại diện Lãnh đạo nhiều bộ, ngành tham dự Khóa họp lần thứ 24 Ủy ban Liên chính phủ Việt Nam - Nga về hợp tác kinh tế - thương mại và khoa học - kỹ thuật.

Hai Phó Thủ tướng chứng kiến ký kết biên bản hợp tác giữa Viện Hàn lâm khoa học Nga và Viện Hàn lâm KHCNVN

Xem tiếp trang 3

TỌA ĐÀM VÀ TRIỂN LÃM SÁCH: KHẲNG ĐỊNH VAI TRÒ CỦA SÁCH KHOA HỌC CÔNG NGHỆ TRONG VIỆC PHÁT TRIỂN VĂN HÓA ĐỌC

Ngày 11/4/2023, Trung tâm Thông tin – Tư liệu (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam) phối hợp với Alpha Books, Tạp chí Pi và Công ty IGroup Việt Nam tổ chức Tọa đàm và Triển lãm Sách nhằm hưởng ứng Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam lần thứ 2. Đây cũng là hoạt động thường niên nằm trong khuôn khổ các hoạt động kỷ niệm Ngày Khoa học và Công nghệ Việt Nam 18/5 và Ngày thành lập Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (20/5/1975 - 20/5/2023).

Tham dự Tọa đàm, về phía Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, có TS. Lê Quỳnh

Xem tiếp trang 10

TRONG SỐ NÀY

Bản tin

KHOA HỌC CÔNG NGHỆ

Ấn phẩm xuất bản hàng tháng của Trung tâm Thông tin - Tư liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam

Viện Hàn lâm... *(tiếp theo trang 1)*

Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (VAST) ngay từ những ngày đầu thành lập đã thiết lập quan hệ hợp tác chặt chẽ với Viện Hàn lâm Khoa học Liên Xô và sau này là Viện Hàn lâm Khoa học Nga (RAS). VAST và RAS đã ký Thỏa thuận đầu tiên vào năm 1991; sau đó ký lại vào các năm 1995, 2006 và 2012, là cơ sở để triển khai nhiều hợp tác nghiên cứu và trao đổi khoa học trong các lĩnh vực nghiên cứu toán học, cơ học, khoa học vật liệu, hóa học, địa chất, địa chất biển, sinh vật biển, sinh thái và công nghệ sinh học; đặc biệt là khảo sát biển. Từ năm 2005 đến nay, hai Viện Hàn lâm đã tổ chức thành công 07 chuyến khảo sát đa dạng sinh học trong vùng biển Việt Nam bằng tàu nghiên cứu khoa học "Viện sĩ Oparin" và 01 chuyến khảo sát địa chất, địa vật lý biển bằng tàu nghiên cứu khoa học "Viện sĩ Lavrentiev", xây dựng dữ liệu đa dạng sinh vật biển Việt Nam cũng như cơ sở khoa học sự phát triển địa chất biển Việt Nam. Nội dung hợp tác này giữa VAST và RAS đã được thảo luận cũng như nhận được sự ủng hộ để tiếp tục triển khai của Lãnh đạo hai Chính phủ Việt Nam và Liên bang Nga tại Khóa họp lần thứ 24 này.

"Thỏa thuận về hợp tác khoa học" giữa Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và Viện Hàn lâm Khoa học Nga được ký kết thay thế Thỏa thuận hợp tác năm 2012, với mục tiêu tiếp tục phát triển hợp tác khoa học một cách hiệu quả giữa các nhà khoa học hai Viện Hàn lâm, hỗ trợ các nghiên cứu theo hướng ưu tiên cũng như tăng cường trao đổi thông tin và cán bộ khoa học cũng như tiếp tục triển khai dự án khảo sát biển chung giữa hai Viện Hàn lâm. Bên cạnh đó, "Thỏa thuận về hợp tác khoa học" năm 2023 cũng sẽ tạo cơ sở để hai bên tiếp tục thảo luận, xây dựng các "Lộ trình" hợp tác trong từng nội dung và lĩnh vực khoa học cụ thể trong đó có sự tham gia của các đơn vị trực thuộc và các nhà khoa học của hai bên, góp phần thiết thực triển khai nội dung Khóa họp lần thứ 24 của Ủy ban Liên chính phủ Việt Nam - Nga vừa qua.

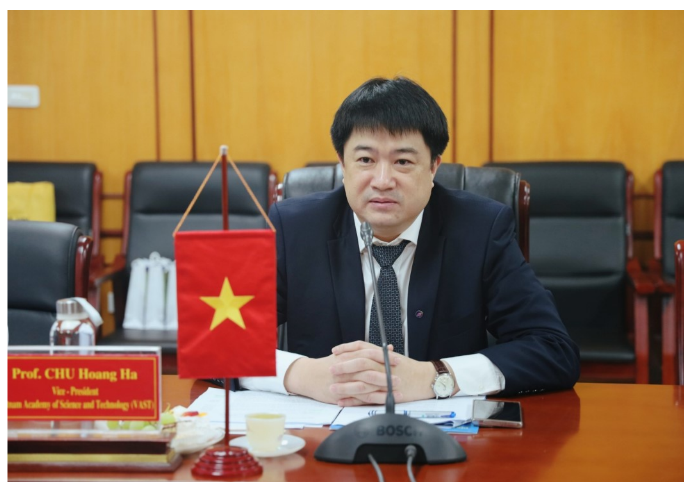
TS. Lê Quỳnh Liên, Trưởng Ban Hợp tác quốc tế

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM LÀM VIỆC VỚI BỘ KHOA HỌC VÀ GIÁO DỤC ĐẠI HỌC LIÊN BANG NGA

Ngày 05/4/2023, Bộ Khoa học và Giáo dục Đại học Liên bang Nga đã tới thăm và làm việc với Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. Tham dự buổi làm việc có GS.TS. Chu Hoàng Hà, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (Viện Hàn lâm KHCNVN); Ông Konstantin MOGILEVSKY, Thứ trưởng Bộ Khoa học và Giáo dục Đại học Liên bang Nga; lãnh đạo một số đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm KHCNVN và Bộ Khoa học và Giáo dục Đại học Liên bang Nga cùng với đại diện Đại sứ quán Liên bang Nga tại Việt Nam.

Phát biểu tại buổi làm việc, GS.TS. Chu Hoàng Hà, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm KHCNVN thay mặt cho Viện Hàn lâm chào mừng ông Konstantin MOGILEVSKY tới làm việc tại Viện nhân dịp tham dự Kỳ họp lần thứ 24 Ủy ban Liên Chính phủ Việt – Nga và chúc ông có thời gian làm việc hiệu quả tại Việt Nam.

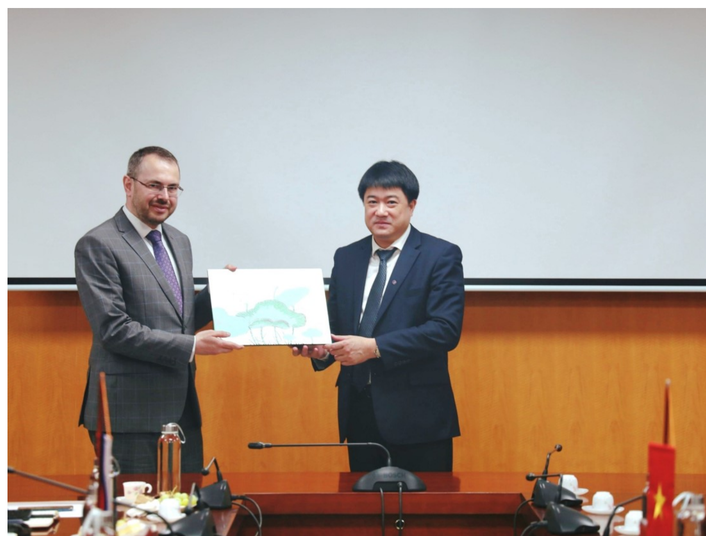
Trong vòng 01 tháng qua, Viện Hàn lâm KHCNVN đã tham gia nhiều phiên làm việc kỹ thuật với đối tác Nga và bộ ngành liên quan của Chính phủ Việt Nam để trao đổi, đàm phán, xây dựng Dự thảo nội dung cho Kỳ họp lần thứ 24 của Ủy ban Liên Chính phủ Việt – Nga. Trong kỳ họp năm nay, các vấn đề hợp tác khoa học và công nghệ được đề cập nhiều hơn với nội dung hợp tác phong phú như về hợp tác môi trường, năng lượng mới, nông nghiệp thông minh, trí tuệ nhân tạo... GS.TS. Chu Hoàng Hà cho rằng những nội dung được hai Chính phủ ủng hộ hợp tác trong kỳ họp này cũng như những hợp tác

GS.TS. Chu Hoàng Hà, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm KHCNVN phát biểu trao đổi tại buổi làm việc

Ông Konstantin MOGILEVSKY, Thứ trưởng Bộ KH&GDĐH Liên bang Nga phát biểu tại buổi làm việc

Hai bên tặng quà lưu niệm

đang có giữa Viện Hàn lâm KHCNVN và các đơn vị liên quan đến Bộ Khoa học và Giáo dục Đại học Nga (Viện Hàn lâm Khoa học Nga, Quỹ Nghiên cứu cơ bản Nga - nay là Trung tâm Thông tin Khoa học Nga, Viện Liên hiệp Nghiên cứu hạt nhân) sẽ là cơ sở để hai đơn vị phát triển hoạt động hợp tác hiệu quả và thiết thực.

Cũng trong buổi làm việc, GS.TS. Chu Hoàng Hà cho biết Viện Hàn lâm KHCNVN đã trao đổi và thống nhất với Viện Hàn lâm Khoa học Nga về Thỏa thuận hợp tác mới, đề xuất đưa vào chương trình ký kết trong khuôn khổ kỳ họp lần thứ 24. Thỏa thuận hợp tác mới gồm các nội dung chính về hợp tác đào tạo, trao đổi chuyên gia, xây dựng dự án chung. Viện Hàn lâm KHCNVN sẽ xây dựng Lộ trình hợp tác cho từng nội dung cụ thể để công tác triển khai được thiết thực và hiệu quả.

GS.TS. Chu Hoàng Hà hy vọng rằng với vai trò là cơ quan quản lý nhà nước trong lĩnh vực khoa học và đào tạo cũng như một số đối tác trọng yếu của Viện Hàn lâm, Thứ trưởng Konstatin Mogilevsky và Lãnh đạo Bộ Khoa học và Giáo dục Đại học Nga sẽ tạo điều kiện để Viện Hàn lâm KHCNVN thuận lợi trong việc triển khai hoạt động hợp tác, như thực hiện Thỏa thuận với Viện Hàn lâm Khoa học Nga, triển khai dự án trong khuôn khổ hợp tác với các Quỹ khoa học Liên bang Nga hay triển khai phòng thí nghiệm chung tại Viện Liên hiệp nghiên cứu hạt nhân.

Bài và ảnh: Minh Đức

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM THAM DỰ PHIÊN HỌP HỘI ĐỒNG TOÀN QUYỀN CÁC QUỐC GIA THÀNH VIÊN CỦA VIỆN LIÊN HIỆP NGHIÊN CỨU HẠT NHÂN

Phiên họp Tài chính và Hội đồng toàn quyền JINR năm 2023 được tổ chức từ ngày 22 - 25/3/2023 tại Thành phố Dubna, Liên bang Nga. Đây là Phiên họp đầu tiên được tổ chức trực tiếp tại trụ sở của JINR với sự tham dự của hơn 70% đại biểu các nước thành viên, sau một thời gian dài tổ chức dưới hình thực trực tuyến do ảnh hưởng của đại dịch Covid.

PGS.TS. Trần Tuấn Anh phát biểu tại phiên họp

PGS.TS. Trần Tuấn Anh và TS. Lê Quỳnh Liên thảo luận tại phiên họp

Viện Liên hiệp Nghiên cứu Hạt nhân (JINR) được thành lập theo Công ước do 11 nước sáng lập ký ngày 26/3/1956, là một tổ chức nghiên cứu khoa học Liên Chính phủ, nhằm liên kết tiềm năng vật chất và chất xám của các nước thành viên phục vụ cho các chương trình phát triển khoa học của mỗi quốc gia. Đứng đầu mỗi quốc gia thành viên tại JINR là Đại diện toàn quyền chịu trách nhiệm về hoạt động quốc gia thành viên tại JINR. Hội đồng toàn quyền – Hội đồng đứng đầu JINR và có quyền quyết định mọi vấn đề liên quan đến hoạt động của Viện.

Việt Nam là quốc gia thứ 12 tham gia Viện Liên hiệp nghiên cứu hạt nhân và từ năm 1982, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (Viện

Toàn cảnh phiên họp

Hàn lâm KHCNVN) được Chính phủ giao làm đại diện toàn quyền của nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam tại JINR. PGS.TS. Trần Tuấn Anh, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm KHCNVN, Đại diện toàn quyền của Việt Nam tại JINR đã dẫn đầu đoàn Việt Nam gồm Đại diện Viện Hàn lâm KHCNVN, Bộ Khoa học và Công nghệ, Đại sứ quán Việt Nam tại Liên bang Nga tham dự Phiên họp toàn quyền năm 2023 tại Dubna.

Trong Phiên họp, các đại biểu đã được nghe và thảo luận về Báo cáo hoạt động năm 2022 của JINR trong đó việc triển khai các dự án khổng lồ (MegaProject) như NICA (nghiên cứu thực nghiệm vật chất hadron (tương tác mạnh) ở trạng thái kỳ dị trong các vùng chuyển pha); DRIBs-III (phát triển "nhà máy sản xuất các nguyên tố siêu nặng" trên cơ sở máy gia tốc mới DC-280); BAIKAL (sử dụng hồ nước Baikal tại vùng Siberia để nghiên cứu vật lý thiên văn, vũ trụ học và vật lý hạt),... Phiên họp toàn thể cũng thảo luận về kế hoạch giai đoạn 2024 - 2030 của JINR; trong đó bên cạnh việc nghiên cứu cơ bản về vật lý hạt nhân, JINR định hướng phát triển nghiên cứu về ứng dụng hạt nhân trong khoa học sự sống, phát triển hệ thống tính toán hiệu năng cao, trung tâm nghiên cứu quốc tế về công nghệ hạt nhân đồng phát triển cơ sở vật chất và nhân lực, mở rộng hợp tác quốc tế,... Hội đồng toàn quyền cũng được nghe báo cáo tài chính năm 2022 và kế hoạch chi tiêu ngân sách năm 2023.

Tham dự Phiên họp năm 2023, với tư cách là quốc gia thành viên thuộc nhóm các quốc gia đang phát triển, Việt Nam đã có một số đóng góp về cách tính phí đóng góp thường niên, việc xây dựng nghiên cứu phù hợp với mục tiêu phát triển của mỗi quốc gia thành viên.

Bên cạnh Phiên họp, PGS.TS. Trần Tuấn Anh và đoàn Việt Nam cũng đã có buổi làm việc với GS.VS. Grigory Trubnikov, Giám đốc JINR. Tại buổi làm việc, hai bên đã sơ lược lại nhưng kết quả đã đạt được kể từ cuộc hội đàm giữa hai bên tại JINR vào tháng 09/2022 cũng như kế hoạch triển khai hợp tác được trao đổi trong buổi làm việc tại Viện Hàn lâm KHCNVN vào tháng 10/2022. Một số nội dung đã đề cập trước đây như tăng số lượng cán bộ Việt Nam sang làm việc tại JINR trong năm 2023, tăng hỗ trợ cán bộ Việt Nam làm việc tại JINR đã được hai bên thực hiện vào đầu năm 2023. Hai bên tiếp tục thảo luận phát triển dự án, phòng thí nghiệm chung và xây dựng Trung tâm thông tin JINR tại Hà Nội và phối hợp tổ chức các Hội nghị, Hội thảo quốc tế. Hai bên cũng cho rằng vật lý lý thuyết, công nghệ thông tin và khoa học sự sống là những lĩnh vực tiềm năng lớn trong phát triển hợp tác. Bên cạnh đó, Viện Hàn lâm KHCNVN đề xuất phía JINR tạo điều kiện để các đại diện Việt Nam tham gia chương trình thăm quan phòng thí nghiệm (JEMS), chương trình sau đại học (PostDoc program),...Kết thúc buổi làm việc, PGS.TS. Trần Tuấn Anh và GS.VS. Grigory Trubnikov đã ký kết thỏa thuận liên quan đến hoạt động và điều khoản hỗ trợ cho cán bộ Việt Nam tại Viện, cũng như việc thực hiện các chương trình hợp tác trong khuôn khổ quyết định của Đại diện toàn quyền Việt Nam tại JINR.

PGS.TS. Trần Tuấn Anh và đoàn Việt Nam làm việc với GS.VS. Grigory Trubnikov, Giám đốc JINR

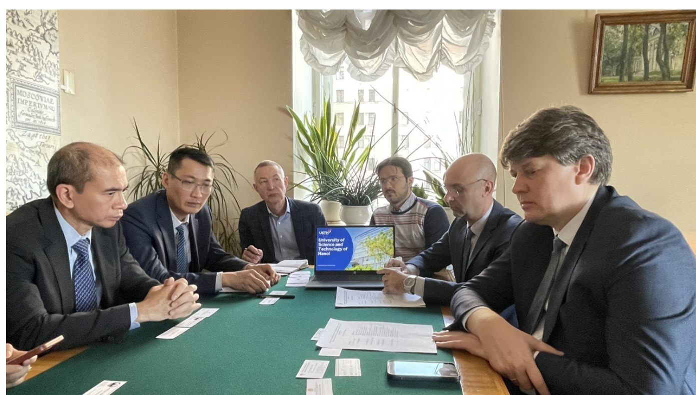
TS. Lê Quỳnh Liên, Trưởng Ban Hợp tác quốc tế

Hai bên ký kết thỏa thuận liên quan đến hoạt động và điều khoản hỗ trợ cho cán bộ Việt Nam

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM THĂM VÀ LÀM VIỆC VỚI ĐẠI HỌC TỔNG HỢP QUỐC GIA MOSCOW MANG TÊN M.V. LOMONOSOV

Trong khuôn khổ chuyến công tác tại Liên bang Nga, ngày 24/3/2023, PGS.TS. Trần Tuấn Anh, Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (Viện Hàn lâm KHCNVN) đã có buổi làm việc với GS. Yuri Mazei, Phó Hiệu trưởng phụ trách Hợp tác quốc tế Đại học Tổng hợp Quốc gia Moscow mang tên M.V. Lomonosov (MSU).

PGS.TS. Trần Tuấn Anh làm việc với đại diện MSU

Tham gia đoàn công tác còn có PGS.TS. Trần Đình Phong, Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (USTH); TS. Lê Quỳnh Liên, Trưởng Ban Hợp tác quốc tế; Ông Nguyễn Ngọc Anh, Trưởng Văn phòng Đại diện Khoa học và Công nghệ Việt Nam tại Liên bang Nga.

Tại buổi làm việc, PGS.TS. Trần Tuấn Anh đã khẳng định truyền thống hợp tác giữa Việt Nam và Liên bang Nga, đặc biệt trong giai đoạn trước đây đã có nhiều thế hệ sinh viên Việt Nam học tập và trưởng thành tại MSU, trong đó có nhiều người đã trở thành nhà khoa học đầu ngành và lãnh đạo Viện Hàn lâm KHCNVN. Hiện nay, Viện

PGS.TS. Trần Tuấn Anh tặng quà cho đại diện MSU

Hàn lâm KHCNVN là cơ quan nghiên cứu hàng đầu Việt Nam, trực thuộc Chính phủ và với cơ cấu tổ chức hiện có 3 cơ sở đào tạo đại học và sau đại học, tiềm năng hợp tác với MSU – Đại học lâu đời nhất Liên bang Nga là vô cùng to lớn. GS. Yuri Mazei đã giới thiệu sơ lược về lịch sử phát triển của MSU, 5 dự án khoa học khổng

Hai bên chụp ảnh lưu niệm

Đoàn đại biểu Viện Hàn lâm KHCNVN tại MSU

lồ (MegaScience) đang được thực hiện tại MSU, các hoạt động hợp tác đào tạo và nghiên cứu do MSU triển khai tại nước ngoài như các chương trình trao đổi sinh viên với cộng đồng Châu Âu, chi nhánh MSU tại Trung Quốc... Trong giai đoạn vừa qua, MSU đã có quan hệ hợp tác với Viện Hàn lâm KHCNVN thông qua các dự án nghiên cứu chung trong khuôn khổ Quỹ Nghiên cứu cơ bản Nga, do vậy MSU mong muốn tiếp tục và mở rộng quan hệ hợp tác với Viện Hàn lâm KHCNVN. Hai bên đã thảo luận về phương hướng hợp tác và cùng thống nhất trong thời gian tới sẽ cùng thảo luận để sớm ký kết Thỏa thuận hợp tác chung (giữa Viện Hàn lâm KHCNVN và MSU; MSU và USTH hoặc các đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm KHCNVN và các khoa trực thuộc MSU) về đào tạo, trao đổi sinh viên, nghiên cứu... Hai bên cũng dự kiến xây dựng nhóm làm việc để thúc đẩy chương trình đào tạo cấp bằng chung, đồng hướng dẫn sinh viên, thử nghiệm phát triển nhóm nghiên cứu chung từ cấp độ nhỏ để việc hợp tác đi vào thực chất và có thể triển khai hiệu quả.

Trong thời gian làm việc tại MSU, đoàn Viện Hàn lâm KHCNVN đã tới thăm và trao đổi định hướng hợp tác với Khoa Hóa học – một trong những khoa lớn nhất và được hình thành ngay từ ngày đầu thành lập MSU và cũng là nơi nhiều thế hệ sinh viên Việt Nam đã theo học và thành danh. GS. A.A.Goryunkov, Trưởng Khoa Hóa học cùng Giáo sư phụ trách bộ môn Hóa lý, Hóa hữu cơ, hóa vật liệu, hóa điện... đã giới thiệu cho đoàn Viện Hàn lâm KHCNVN những chuyên ngành đào tạo và hướng nghiên cứu chính của Khoa. Trao đổi tại buổi làm việc, PGS.TS. Trần Tuấn Anh cho biết: Hóa học là một trong những lĩnh vực nghiên cứu trọng tâm tại Viện Hàn lâm. Với 4 Viện nghiên cứu chuyên ngành hóa và hơn 10 Viện nghiên cứu có liên quan. Trên cơ sở những thảo luận với Lãnh đạo MSU về hợp tác trao đổi sinh viên, đồng hướng dẫn, thực hiện nghiên cứu chung,... Viện Hàn lâm KHCNVN mong muốn phát triển nội dung hợp tác cụ thể để phát huy tiềm năng và thế mạnh của hai bên. Hai bên cũng thống nhất sớm tổ chức buổi làm việc trực tuyến giữa các bộ môn trong Khoa hóa học MSU với các đơn vị nghiên cứu trực thuộc của Viện Hàn lâm, để cùng trao đổi các hướng nghiên cứu và hướng tới xây dựng nội dung hợp tác trong thời gian tới.

TS. Lê Quỳnh Liên, Trưởng Ban Hợp tác quốc tế

> Đại học Tổng hợp Quốc gia Moskva mang tên M. V. Lomonosov (MSU) được thành lập năm 1755 theo sắc lệnh của Nữ hoàng Nga Elizaveta và năm 1940 được đổi tên như hiện nay nhằm vinh danh nhà khoa học Nga kiệt xuất M.V. Lomonosov người có đóng góp lớn trong quá trình hình thành Trường. MSU là trường Đại học lớn nhất và lâu đời nhất Liên bang Nga, với truyền thống và tiêu chuẩn học thuật cao nhất. Cho đến nay, Trường đã có 11 nhà khoa học đạt giải giải Nobel và 5 nhà khoa học được huy chương Fields. Hiện nay, MSU có 39 khoa, gồm hơn 4000 giảng viên trong đó có khoảng 100 Viện sĩ Viện Hàn lâm Khoa học Nga; có 40.000 sinh viên và khoảng gần 10.000 học sinh trung học tham gia vào các khóa học bổ trợ khác nhau tại MSU. Với vai trò quan trọng trong đào tạo học thuật tại Liên bang Nga, năm 1992, MSU được Liên bang Nga công nhận là cơ sở giáo dục tự chủ (nhận kinh phí từ ngân sách, không thông qua Bộ Giáo dục). Hiến chương năm 2007 Liên bang Nga đã nhấn mạnh vai trò hàng đầu của MSU trong việc phát triển đào tạo, nghiên cứu và phát triển văn hóa Nga như là một phần của di sản quốc gia và tới năm 2008 MSU trở thành cơ quan trong Chính phủ Liên bang, trong đó người đứng đầu Trường là Đại diện Chính phủ.
>
> MSU nằm trên đồi Vorobjov với tòa nhà trung tâm cao 240m gồm 36 tầng (là toà nhà cao nhất châu Âu cho đến năm 1988) gồm các ký túc xá cho sinh viên và giảng viên; tổng cộng 33 kilômét đường hành lang và 5.000 phòng. Bên trong tòa nhà có một phòng hòa nhạc, một rạp hát, bảo tàng địa chất, các dịch vụ quản lý khác nhau, các thư viện, hệ thống bể bơi dưới tầng ngầm, trạm cảnh sát, bưu điện, hệ thống dịch vụ cho sinh viên như tiệm giặt, tiệm cắt tóc, các căng tin, các trụ sở ngân hàng, các quầy hàng, các quầy ăn tự phục vụ,…

VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM LÀM VIỆC VỚI ĐOÀN ĐẠI BIỂU ỦY BAN NGÂN SÁCH QUỐC HỘI HOA KỲ

Ngày 07/4/2023, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (VAST) đã có buổi làm việc với đoàn đại biểu Ủy ban Ngân sách Quốc hội Hoa Kỳ. Tham dự buổi làm việc, về phía Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam có: GS.TS. Chu Hoàng Hà - Phó Chủ tịch VAST; TS. Lê Quỳnh Liên - Trưởng Ban Hợp tác quốc tế; TS. Nguyễn Hoàng Dương, Phó Trưởng Ban Hợp tác quốc tế; GS.TS. Trương Nam Hải, Chủ tịch Hội đồng khoa học Viện Công nghệ sinh học; PGS.TS. Phí Quyết Tiến, Phó Viện trưởng Viện Công nghệ sinh học; TS. Hoàng Hà, Giám đốc Trung tâm Giám định ADN (CDI) thuộc Viện Công nghệ sinh học cùng các cộng sự thực hiện dự án hợp tác với Ủy ban Quốc tế về Tìm kiếm Người mất tích (ICMP). Về phía Hoa Kỳ, có ông Tim Rieser - Trợ lý Thượng Nghị sĩ; bà Ritu Tariyal - thành viên Ủy ban Ngân sách Quốc hội Hoa kỳ; ông Tchad Summervill - Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội cùng các cộng sự.

GS.TS. Chu Hoàng Hà trao đổi tại buổi làm việc

Tại buổi làm việc, GS.TS. Chu Hoàng Hà thay mặt lãnh đạo VAST chào mừng các thành viên đoàn đại biểu Hoa Kỳ đã đến làm việc với Viện Hàn lâm KHCNVN. GS.TS. Chu Hoàng Hà cho biết, trong thời gian vừa qua, VAST và ICMP đã phối hợp, làm việc cùng nhau trong việc xét nghiệm ADN nhằm định danh hài cốt liệt sĩ. Viện Hàn lâm KHCNVN thường xuyên tổ chức Seminar nhằm trao đổi thông tin về kết quả hợp tác giữa hai bên.

Cũng tại buổi làm việc, đại diện cho nhóm kỹ thuật viên thuộc Trung tâm Giám định ADN giới thiệu các kết quả đã đạt được của nhóm sau thời gian tập huấn 3 tuần tại ICMP. Ngoài ra, hai bên cũng thảo luận thêm về tầm quan trọng của

Ông Tim Rieser - Trợ lý Thượng Nghị sĩ Quốc hội Hoa Kỳ trao đổi tại buổi làm việc

dữ liệu thân nhân, các thách thức gặp phải khi thu thập mẫu với số lượng lớn, các kế hoạch thực hiện dự án tiếp theo trong tương lai giữa VAST và ICMP.

Ông Tim Rieser bày tỏ sự vui mừng trước các kết quả đạt được từ phía Việt Nam. Ông cho biết bản thân cũng không hiểu nhiều về mặt kỹ thuật nhưng nhờ các nhà khoa học VAST làm rõ nên ông hiểu được những kết quả tích cực của phương pháp nghiên cứu mà các nhà khoa học đang tiến hành. Ông sẽ luôn ủng hộ phía Việt Nam trong việc nâng cao năng lực công tác giám định hài cốt.

Kết thúc buổi làm việc, GS.TS. Chu Hoàng Hà nhấn mạnh, việc lựa chọn và tìm ra được phương pháp, kỹ thuật phù hợp với điều kiện của Việt Nam là vô cùng quan trọng. Nhận được sự ủng hộ và giúp đỡ của các bộ, ngành liên quan, đặc biệt từ các đối tác từ phía Hoa Kỳ, phía Việt Nam được tiếp nhận các phương pháp, kỹ thuật, công nghệ tách chiết ADN tiên tiến trên thế giới, góp phần quan trọng trong việc thực hiện thành công định danh hài cốt liệt sĩ tại Việt Nam.

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

Tin: Hữu Hảo; Ảnh: Minh Đức

Tọa đàm...*(tiếp theo trang 1)*

Bà Nguyễn Thị Vân Nga phát biểu khai mạc

Ông Nguyễn Cảnh Bình (trái) và PGS.TS. Lê Hải Khôi (phải), hai diễn giả chính của buổi Tọa đàm

Liên - Trưởng Ban Hợp tác quốc tế, ThS. Hoàng Xuân Thùy - Phó Chánh Văn phòng, ThS. Chu Thị Hoài Thu - Phó Chánh Văn phòng, ThS. Nguyễn Ngọc Ánh - Phó Trưởng Ban Tổ chức - Cán bộ và Kiểm tra, PGS.TSKH. Đoàn Thái Sơn - Quyền Viện trưởng Viện Toán học, TS. Đỗ Huy Cường - Viện trưởng Viện Địa chất và Địa vật lý biển, PGS.TSKH. Trần Đình Phong - Phó Hiệu trưởng Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (USTH), TS. Trần Phương Anh - Phó Giám đốc Học viện Khoa học và Công nghệ, ThS. Vũ Thị Dung - Phó Giám đốc Ban Quản lý Dự án xây dựng Trường USTH, TS. Đoàn Thị Yến Oanh - Phó Giám đốc Nhà xuất bản Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, TS. Nguyễn Thu Anh - Phó Viện trưởng Viện Công nghệ thông tin, ông Đặng Quốc Đại - Phó Bí thư chuyên trách Đoàn thanh niên Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam cùng các nhà khoa học, sinh viên Trường USTH. Ngoài ra, sự kiện còn có sự tham gia của đại diện các Trường Đại học và Viện nghiên cứu như Đại học Sư phạm Hà Nội, Đại học Sư phạm Hà Nội 2, Trường Đại học Ngoại ngữ - Đại học Quốc gia Hà Nội, Viện Nghiên cứu Quản lý kinh tế Trung ương - Bộ Kế hoạch và Đầu tư, Trung tâm Thông tin chuyển đổi số - Bộ Nông nghiệp, Học viện Hành chính Quốc gia.

PGS.TS. Lê Hải Khôi tặng sách cho Trung tâm TTTL tại Triển lãm Sách 2023

Từ năm 2014, theo Quyết định số 284/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, ngày 21/4 hằng năm chính thức được chọn là Ngày sách Việt Nam. Ngày 04/11/2021, Phó Thủ tướng Vũ Đức Đam đã ký Quyết định số 1862/QĐ-TTg về việc tổ chức Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam thay thế cho Ngày Sách Việt Nam trước đây. Theo đó, Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam sẽ được tổ chức vào 21/4 hàng năm trên phạm vi toàn quốc.

Hằng năm, Trung tâm Thông tin - Tư liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đều tổ chức Ngày Sách và Văn hoá đọc Việt Nam, kết hợp giữa hội thảo và triển lãm sách. Đây là dịp để Trung tâm Thông tin - Tư liệu giới thiệu nguồn tài nguyên quý giá mà thư viện của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đang

Ông Nguyễn Cảnh Bình tặng sách cho Trung tâm TTTL tại Triển lãm Sách 2023

Trung tâm TTTL tặng sách cho độc giả

Khách tham quan gian hàng của AlphaBook

lưu giữ. Qua đó, phát huy tối đa giá trị của sách đối với sự nghiệp nghiên cứu của các nhà khoa học, đặc biệt là đối với cán bộ nghiên cứu trẻ, cũng như đối với các học viên, sinh viên.

Theo bà Nguyễn Thị Vân Nga – Giám đốc Trung tâm Thông tin - Tư liệu thì: " Buổi Tọa đàm và Triển lãm Sách tạo cơ hội cho các nhà khoa học và các đơn vị trong và ngoài Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam gặp gỡ trao đổi và chia sẻ về các nguồn tài nguyên sách và thông tin khoa học công nghệ, kinh nghiệm khai thác sử dụng hiệu quả các nguồn tài nguyên này trong hoạt động nghiên cứu khoa học của mình".

Với chủ đề "Sách: Nhận thức - Đổi mới - Sáng tạo", hai diễn giả gồm PGS.TS. Lê Hải Khôi - Trường USTH và ông Nguyễn Cảnh Bình - Chủ tịch Alpha Books đã mang đến nhiều thông tin có giá trị cho người nghe.

Mở đầu Tọa đàm, ông Nguyễn Cảnh Bình đã có những chia sẻ thú vị về niềm đam mê đọc sách được hình thành từ thời còn là học sinh tiểu học. Chính những cuốn sách đầu tiên ấy đã giúp ông có cái nhìn rộng mở hơn về tri thức, thôi thúc ông khám phá thêm về "bầu trời mới" của kiến thức nhân loại. Từ việc "chìm đắm vào trang sách", Chủ tịch Alpha Books quan tâm nhiều hơn về dòng sách khoa học công nghệ của Việt Nam, dấn thân vào ngành xuất bản thay vì trở thành một người làm nghiên cứu khoa học như mơ ước của gia đình.

Là một người tâm huyết với sách và văn hóa đọc, ông Nguyễn Cảnh Bình cũng thừa nhận, ngày nay trong thế giới nghe nhìn và Internet thì hiển nhiên sách giấy không còn vị thế quan trọng như ngày xưa nữa. Song, ông tin tưởng sách vẫn là con đường tri thức bền vững nhất. Các phương tiện nghe nhìn giúp cho việc lan truyền và xử lý thông tin nhanh hơn nhưng chiều sâu thì không thể so sánh với sách, đặc biệt là sách giấy.

Từ những trải nghiệm đọc sách của cá nhân, hai diễn giả đã dẫn dắt công chúng hiểu thêm về giá trị của từng cuốn sách, dòng sách và cách đọc sách của các thế hệ xưa và nay. PGS.TS. Lê Hải Khôi cho rằng, việc đọc sách đúng phương pháp giúp tăng cường tư duy, kĩ năng phân tích và tăng cường trí nhớ cho người đọc. Văn hóa đọc hiện nay song hành với văn hóa nghe nhìn. Hơn nữa, việc đọc sách từ lâu đã đi vào thơ ca, hội họa như một nét văn hóa của cộng đồng. Hiện nay, chúng ta có nhiều lựa chọn dạng thức để đọc sách như đọc sách giấy, đọc sách số. Nhưng việc đọc sách giấy giúp chúng ta cảm nhận, suy nghĩ được nhiều hơn, sâu sắc hơn, cũng như kích thích trí tưởng tượng tốt hơn.

TS. Lê Quỳnh Liên phát biểu chia sẻ tại Tọa đàm

TS. Lê Quỳnh Liên - Trưởng Ban Hợp tác quốc tế cho rằng, văn hóa đọc của giới trẻ Việt Nam chưa phát triển so với các quốc gia khác. Bây giờ, các bạn trẻ có nhu cầu tìm kiếm tri thức qua các phương tiện đa dạng hơn. Việc kết nối

Bà Nguyễn Thị Ngọc Ánh phát biểu chia sẻ tại Tọa đàm

PGS.TS. Trần Đình Phong phát biểu chia sẻ tại Tọa đàm

các thư viện điện tử, trao đổi và chia sẻ các thông tin, dữ liệu… là rất có ý nghĩa. Với các nhà nghiên cứu khoa học, tỷ lệ đọc sách rất cao. Các nhà xuất bản cần chú trọng việc xuất bản những cuốn sách hay với mức giá hợp lý.

ThS. Nguyễn Ngọc Ánh - Phó Trưởng Ban Tổ chức - Cán bộ và Kiểm tra cũng chia sẻ thêm kinh nghiệm một gia đình trao truyền niềm đam mê đọc sách, khám phá tri thức cho con. Theo bà Nguyễn Ngọc Ánh, chủ trương phát triển văn hóa đọc là rất đúng đắn. Gia đình có vai trò quan trọng trong việc hình thành và phát triển văn hóa đọc cho trẻ.

PGS.TS. Trần Đình Phong - Phó Hiệu trưởng Trường USTH chia sẻ, việc đọc được một cuốn sách hay cho người đọc "vỡ ra" những câu trả lời có giá trị. Là một giảng viên, TS. Phong cũng rất quan tâm đến việc hiện đại hóa giáo trình cho sinh viên các trường đại học tại Việt Nam. Tại Tọa đàm, các diễn giả cũng nêu ra cách thức xã hội hóa để các trường đại học có được giáo trình tiên tiến từ các nhà xuất bản nổi tiếng trên thế giới. Mặt khác, theo các diễn giả, để làm phong phú thêm dòng sách khoa học, cần sự hợp tác giữa nhà khoa học và các đơn vị xuất bản. Hơn nữa, việc lan tỏa tri thức cũng cần nâng cấp thêm hệ thống thư viện để phục vụ tốt hơn cho độc giả.

Tọa đàm "Sách: Nhận thức - Đổi mới - Sáng tạo" kết thúc cùng ngày với hoạt động tặng sách của cố Nhà giáo Nhân dân Lê Hải Châu cho Thư viện Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. Trung tâm cũng nhận được sách do các nhà khoa học thuộc Viện Hàn lâm tặng. Triển lãm Sách kéo dài từ ngày 11/4/2023 đến 20/5/2023 tại Thư viện Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam với các dòng sách, tạp chí của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; Sách chuyên khảo, tạp chí của Nhà xuất bản Khoa học Tự nhiên và Công nghệ; Sách của Einstein Books & More (Alpha Books); Tạp chí Pi (Hội Toán học Việt Nam); Ấn phẩm của Công ty IGroup Việt Nam.

Kiều Anh

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

HỘI THẢO "NÂNG CAO HIỆU QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ ỨNG DỤNG KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CỦA NỮ TRÍ THỨC ĐỂ PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC: THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP"

Sáng ngày 06/4/2023, tại Hà Nội, Hội Nữ trí thức Việt Nam phối hợp với Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam tổ chức Hội thảo "Nâng cao hiệu quả nghiên cứu và ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học của nữ trí thức để phát triển đất nước: Thực trạng và Giải pháp". Tham dự Hội thảo có bà Tôn Thị Ngọc Hạnh - Ủy viên dự khuyết Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Trung ương Hội Liên hiệp Phụ nữ Việt Nam; bà Trương Thị Ngọc Ánh – Phó Chủ tịch Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam; TS. Ngô Thị Minh - Thứ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo; TS. Triệu Tài Vinh - Phó Trưởng Ban Dân vận Trung ương và hơn 100 đại biểu thuộc Hội Nữ trí thức Việt Nam từ nhiều cơ quan và địa phương trên cả nước. Về phía Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, có PGS.TS. Trần Tuấn Anh - Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; TS. Vũ Thị Thu Lan - Phó Trưởng Ban Ứng dụng và Triển khai công nghệ cùng đại diện lãnh đạo các Viện nghiên cứu, Ban chức năng và đơn vị trực thuộc.

PGS.TS. Trần Tuấn Anh phát biểu tại Hội thảo

TS. Trần Thị Phương Anh – Phó Giám đốc Học viện Khoa học và Công nghệ, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam phát biểu khai mạc buổi Hội thảo.

Từ trái sang: PGS.TS. Trần Tuấn Anh – Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; PGS.TS. Bùi Thị An – Phó Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam; GS.TS. Lê Thị Hợp – Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam

KHẲNG ĐỊNH VAI TRÒ VÀ NHỮNG ĐÓNG GÓP HIỆU QUẢ CỦA NỮ TRÍ THỨC

Trong những năm qua, Nữ trí thức Việt Nam đã có nhiều đóng góp trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, đặc biệt trong nghiên cứu và triển khai ứng dụng kết quả vào sản xuất và đời sống. Rất nhiều đề tài ở các lĩnh vực khác nhau do Nữ trí thức chủ trì ở quy mô quốc gia, cấp bộ ngành, cấp tỉnh, thành phố và được triển khai trong thực tiễn đã đóng góp một phần không nhỏ vào sự phát triển bền vững của đất nước. Tuy nhiên, những kết quả đạt được còn chưa thật sự tương xứng với tiềm năng của Nữ trí thức Việt Nam.

Phát biểu khai mạc hội thảo, PGS.TS. Trần Tuấn Anh - Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam khẳng định vai trò và những đóng góp hiệu quả của nữ trí thức Việt Nam trong việc nghiên cứu, ứng dụng, tiếp nhận các tiến bộ khoa học, công nghệ, hội nhập các xu thế phát triển của thế giới. Phó Chủ tịch Trần Tuấn Anh cũng tin tưởng trong thời gian tới, đội ngũ nữ trí thức sẽ tiếp tục phấn đấu, sáng tạo, đạt thành tích cao hơn, hiệu quả hơn, thiết thực hơn vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

PGS.TS. Trần Tuấn Anh – Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và Bà Tôn Thị Ngọc Hạnh - Phó Chủ tịch Hội LHPN Việt Nam trao Bằng khen của Đoàn Chủ tịch Trung ương Hội liên hiệp Phụ nữ Việt Nam cho các nữ cán bộ khoa học của Viện Hàn lâm KHCNVN đã được công nhận đạt tiêu chuẩn chức danh PGS các năm 2021, 2022.

Tại Việt Nam, khoa học và công nghệ là một trong tám lĩnh vực của mục tiêu quốc gia về bình đẳng giới. Hiện nay, số lượng nguồn nhân lực nữ nghiên cứu khoa học ở Việt Nam có sự gia tăng (chiếm khoảng 46% tổng số nhân lực nghiên cứu phát triển của cả nước). Phụ nữ ngày càng có những đóng góp lớn lao trong công tác nghiên cứu khoa học và công nghệ, qua đó góp phần thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế đất nước.

Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam - đơn vị nghiên cứu hàng đầu cả nước về khoa học tự nhiên và phát triển công nghệ, là cái nôi nghiên cứu, đào tạo, ứng dụng của không ít các nhà khoa học nữ đã vinh dự được nhận các giải thưởng cao quý. Không những tạo điều kiện tốt nhất cho phụ nữ tham gia vào các đề tài nghiên cứu khoa học, Lãnh đạo Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam cũng bổ nhiệm nhiều nhà khoa học nữ vào các vị trí lãnh đạo của các Ban chức năng, Viện nghiên cứu và các đơn vị trực thuộc. Việc đánh giá đúng, đặt trọng trách và tôn vinh các nhà khoa học nữ không chỉ là sự ghi nhận những đóng góp cho nghiên cứu, ứng dụng khoa học, công nghệ mà còn góp phần tạo cảm hứng cho các nhà khoa học tiếp tục vươn lên trên con đường phát triển khoa học công nghệ.

Báo cáo của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam tập trung vào những thách thức và nhóm giải pháp nâng cao hiệu quả nghiên cứu và ứng dụng kết quả khoa học của Nữ trí thức Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam để phát triển đất nước. Trong đó, rào cản của việc ứng dụng các kết quả nghiên cứu khoa học công nghệ trong thực tiễn được xác định đến từ hoạt động chuyển giao công nghệ và chính sách thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ.

Tại Hội thảo, các đại biểu đã tập trung làm rõ những thành tựu nghiên cứu và ứng dụng vào thực tiễn đồng thời cũng chia sẻ thêm về những khó khăn của các nhà khoa học nữ. Trong đó, các báo cáo nhấn mạnh đến quy định về xử lý kết quả nhiệm vụ nghiên cứu khoa học, phát triển công nghệ; sự kết hợp giữa các nhà nghiên cứu khoa học và các doanh nghiệp; tình trạng thiếu vốn, khó mở rộng thị trường, hạn chế trong chuyển đổi số; thủ tục thực hiện đề tài nghiên cứu khoa học... và đề xuất những kiến nghị và giải pháp tháo gỡ.

TĂNG CƯỜNG ỨNG DỤNG CÁC KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU KHOA HỌC VÀO THỰC TẾ

TS. Lê Thị Hợp - Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam cho biết, Hội thảo đã kiến nghị một số giải pháp về chính sách để đẩy mạnh công tác

nghiên cứu khoa học của Nữ trí thức, tăng cường việc ứng dụng các kết quả nghiên cứu khoa học vào thực tế trong thời gian tới.

Các ý kiến đã nhấn mạnh vào các nhóm giải pháp chính như: Tăng cường đầu tư của nhà nước vào các lĩnh vực nghiên cứu khoa học và công nghệ; đầu tư cho nhiệm vụ khoa học công nghệ dài hạn, gắn các nhà khoa học từ nghiên cứu cơ bản đến sản xuất thử nghiệm hoàn thiện sản phẩm công nghệ. Xã hội hóa và đa dạng nguồn vốn cho hoạt động khoa học và công nghệ; kết nối nhà khoa học với doanh nghiệp và cộng đồng; đẩy mạnh các hoạt động nghiên cứu khoa học và công nghệ, môi trường ứng dụng khoa học công nghệ vào giải quyết ô nhiễm môi trường…

Đồng thời, các đại biểu chia sẻ việc cần tiếp cận khoa học theo chuỗi giá trị; ưu tiên các nghiên cứu có sản phẩm đưa vào phục vụ sản xuất. Đầu tư có trọng điểm và đầu tư đến ngưỡng, tăng cường hỗ trợ doanh nghiệp ứng dụng khoa học công nghệ, có những chính sách ưu đãi về thuế.

Mặt khác, cần tăng cường hợp tác quốc tế trong triển khai các hoạt động, dự án, chương trình khoa học và công nghệ như: Nắm bắt công nghệ lõi, phát triển công nghệ mới; xây dựng và hoàn thiện hành lang pháp lý thúc đẩy thương mại hoá kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ; điều chỉnh thống nhất các quy định, văn bản pháp lý liên quan thương mại hoá kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ như: Luật Khoa học và công nghệ, Luật chuyển giao công nghệ, Luật Sở hữu trí tuệ.

Theo TS. Vũ Thị Thu Lan - Phó Trưởng ban Ứng dụng và Triển khai công nghệ (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam), một trong các nguyên nhân ảnh hưởng không nhỏ đến hoạt động thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ là sự khác biệt giữa các chế tài trong hệ thống luật của Việt Nam. Việc thiếu các quy định cụ thể, rõ ràng trong việc chuyển giao công nghệ và thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ (như định giá kết quả nghiên cứu, trách nhiệm, thẩm quyền thương mại hóa kết quả nghiên cứu, giao quyền đối với tài sản là kết quả nghiên cứu...) đã dẫn đến vướng mắc trong quá trình thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tiềm ẩn những tranh chấp pháp lý khi triển khai thương mại hóa. Điều này còn cản trở hoạt động của các tổ chức trung gian làm cầu nối cho chuyển giao công nghệ, thương mại hóa kết quả nghiên cứu, tài sản trí tuệ.

Để đẩy mạnh công tác nghiên cứu khoa học và ứng dụng các kết quả nghiên cứu khoa học vào thực tế, theo GS.TS. Vũ Thị Thu Hà - Giám đốc Phòng Thí nghiệm trọng điểm quốc gia về công nghệ lọc - hóa dầu (Bộ Công thương) có ý kiến thêm: Khi xây dựng chính sách khoa học và công nghệ phải dựa trên những đặc thù của hoạt động nghiên cứu khoa học và triển khai công nghệ, phải thừa nhận "rủi ro" là đặc thù của hoạt động này. Đặc biệt, cần hiểu biết sâu sắc hơn về những khó khăn trong quá trình ứng dụng khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trong các doanh nghiệp để có những giải pháp tháo gỡ khó khăn trong "vùng đệm" (hoàn thiện công nghệ, sản phẩm, thương mại hóa thử nghiệm).

Kết luận Hội thảo, Chủ tịch Hội Nữ trí thức Việt Nam Lê Thị Hợp cho biết, Hội Nữ trí thức Việt Nam sẽ tổng hợp các ý kiến để kiến nghị với các cơ quan chức năng nhằm nâng cao hơn nữa hiệu quả nghiên cứu và ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học của nữ trí thức vào sản xuất và đời sống.

Kiều Anh

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

HỘI THẢO KHOA HỌC QUỐC TẾ LẦN THỨ IV – 2023: "CÁC CHẤT Ô NHIỄM ĐỘC HẠI TRONG THỰC PHẨM VÀ MÔI TRƯỜNG: KIỂM SOÁT CHẤT LƯỢNG VÀ CÔNG NGHỆ XỬ LÝ"

Ngày 12/4/2023, Trung tâm Nghiên cứu và Chuyển giao công nghệ (Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam) tổ chức Hội thảo Khoa học quốc tế lần thứ IV: "Các chất ô nhiễm độc hại trong thực phẩm và môi trường: Kiểm soát chất lượng và công nghệ xử lý". Tham dự Hội thảo có PGS.TS. Nguyễn Tiến Đạt - Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu và Chuyển giao công nghệ (CRETECH); TS. Bùi Quang Minh - Phó Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu và Chuyển giao công nghệ; PGS.TS. Từ Bình Minh - Trường Đại học Khoa học Tự nhiên (Đại học Quốc gia Hà Nội); TS. Vũ Đức Nam - Trưởng Phòng Thí nghiệm trọng điểm nghiên cứu về dioxin (CRETECH); PGS.TS. Nguyễn Thị Minh Tú - Phó Viện trưởng Viện Công nghệ sinh học và Công nghệ thực phẩm (Đại học Bách Khoa Hà Nội); PGS.TS. Lê Đăng Quang - Viện Kỹ thuật nhiệt đới. Hội thảo còn có sự tham gia của đại diện các Viện nghiên cứu thuộc Viện Hàn lâm KHCNVN, nhiều trường đại học và một số chuyên gia đến từ Thái Lan, Malaysia.

PGS.TS. Nguyễn Tiến Đạt, Giám đốc Trung tâm Nghiên cứu và chuyển giao công nghệ phát biểu khai mạc Hội thảo

Đây là hội thảo được tổ chức thường niên, nhằm tăng cường sự giao lưu giữa các nhà khoa học, trao đổi, giới thiệu các kết quả nghiên cứu mới trong lĩnh vực thực phẩm và môi trường. Hội thảo Khoa học quốc tế lần thứ IV năm 2023, Ban Tổ chức chia 02 chuyên đề với những nội dung nghiên cứu sâu hơn về hai lĩnh vực thực phẩm và môi trường.

Ms. Sakulrat Jitjaruek - International sale supervisor giới thiệu sản phẩm tại Hội thảo

Chuyên đề 1: Các nghiên cứu về chất POPs/ dioxin trong môi trường và thực phẩm.

Trong nhiều thập kỷ qua, các nghiên cứu đã cho thấy dioxin có khả năng ảnh hưởng sâu sắc đến sức khỏe của nhiều loài động, thực vật. Điều đáng lưu ý là ảnh hưởng của dioxin diễn ra ngay ở những nồng độ rất thấp. Thêm vào đó, do tính chất bền vững, dioxin tồn tại rất lâu trong cơ thể động vật và gây ra sự tích lũy làm gia tăng nồng độ theo thời gian. Khi đạt đến một khoảng nồng độ nhất định, dioxin sẽ bắt đầu kìm hãm sự hoạt động bình thường của các cơ quan chức năng, gây hại tới sự phát triển của sinh vật.

Điều khác biệt giữa dioxin với các chất độc môi trường khác là ở chỗ dioxin có khả năng gây ảnh hưởng ngay cả ở những liều tiếp xúc rất nhỏ và có thể kéo dài từ thế hệ này sang thế hệ khác. Nghiên cứu về cơ chế gây độc đã chỉ ra dioxin có khả năng ảnh hưởng tới quá trình sao mã các thông tin di truyền và tổng hợp protein tại nhân tế bào. Việc tổng hợp protein một cách không kiểm soát của cơ thể là nguyên nhân gây ra những tai biến về sức khỏe cũng như nhiều bệnh hiểm nghèo.

Với mục tiêu áp dụng các quy trình đã được cải tiến trong phòng thí nghiệm vào phân tích 17 đồng phân độc và một số đồng phân khác trong mẫu môi trường, chuyên đề 1 được xây dựng dựa trên các nội dung của Hợp phần 5 "Nâng cao chất lượng phân tích dioxin của phòng thí nghiệm đạt tầm quốc tế", thuộc dự án khoa học công nghệ trọng điểm cấp Viện Hàn lâm: "Nghiên cứu nguy cơ tích lũy dioxin và dẫn xuất

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

phát sinh từ một số hoạt động kinh tế xã hội đến chuỗi sản xuất thực phẩm".

Chuyên đề 1 gồm các báo cáo như: Ảnh hưởng của dioxin với thế hệ cháu, chắt và đề xuất một số giải pháp của TS. Trần Ngọc Tâm - Ban Đối ngoại của Trung ương Hội Nạn nhân chất độc màu da cam/dioxin Việt Nam; Báo cáo tổng quan về các loài cây có tác dụng giảm độc tính của dioxin và các dẫn xuất của TS. Ngô Việt Đức - CRETECH; Tạo dòng tế bào Calux trong phân tích sàng lọc dioxin và dẫn xuất của TS. Lã Thị Huyền - Viện Công nghệ sinh học; Tối ưu phương pháp phân tích dioxin trong mẫu tro bay, ứng dụng phân tích dioxin trong mẫu tro bay thu thập tại lò tái chế nhôm và lò đốt rác phát điện của NCS. Nguyễn Xuân Hưng - CRETECH; Phân tích dư lượng và đặc trưng tích lũy của chlorinated benzenes trong mẫu tro từ các cơ sở công nghiệp ở Việt Nam của TS. Hoàng Quốc Anh - Trường Đại học Khoa học Tự nhiên; Phát triển và xác nhận giá trị sử dụng phương pháp phân tích dioxin/furan trong mẫu trầm tích thu thập tại một số làng nghề của NCS. Nguyễn Thị Xuyên - CRETECH.

Chuyên đề 2: Các phương pháp phân tích, đánh giá, kiểm soát chất lượng dược liệu và thực phẩm.

Ngày nay, xã hội đang quan tâm nhiều hơn về nguồn gốc, tính xác thực của thực phẩm, xu hướng sử dụng thực phẩm chức năng có nguồn gốc từ thực vật để điều trị bệnh và bảo vệ sức khỏe con người. Do đó, chuyên đề 2 tập trung vào nội dung giới thiệu các phương pháp phân tích, chiết xuất, phân lập các chất trong tự nhiên, phương pháp phân tích, đánh giá, kiểm soát chất lượng và nghiên cứu chế biến thực phẩm bảo vệ sức khoẻ, đặc biệt đi sâu vào nghiên cứu thành phần hóa học và hoạt tính sinh học một số cây thuộc chi Gắm (Gnetum).

Cụ thể, các báo cáo được trình bày ở chuyên đề 2 gồm: Tổng quan quy trình công nghiệp hoàn thiện về sản xuất sản phẩm từ thiên nhiên của ông Supat Muangyot – Giám đốc kinh doanh của Công ty ACI (Thái Lan); Phân biệt nguồn gốc các giống nghệ ở Việt Nam dựa trên phân tích chuyển hóa bằng phương pháp sắc ký lỏng - phổ khối phân giải cao LC-HRMS của TS. Nguyễn Thị Kiều Oanh – Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội; Số hóa nông sản bằng đồng vị bền khối phổ phục vụ truy xuất nguồn gốc của TS. Bùi Henry Hoàng Xuân - Chủ tịch Hội đồng sáng lập Công ty TNHH KHCN Hoàn Vũ; Tổng quan về thành phần hóa học và hoạt tính sinh học của chi Gắm (Gnetum) của NCS. Phạm Văn Công - CRETECH; Các kỹ thuật chiết xuất sản phẩm thiên nhiên từ quy mô pilot đến quy mô công nghiệp của ông Nazeen Adzha - Chuyên gia ứng dụng và dịch vụ công nghệ Malaysia; Xác định đồng thời aflatoxin B1, B2, G1, G2 trong bột ớt không tạo dẫn xuất bằng sắc ký lỏng hiệu năng cao với đầu dò huỳnh quang của ông Nguyễn Thành Duy - Trung tâm Dịch vụ Phân tích Thí nghiệm TP. Hồ Chí Minh.

Chiều cùng ngày, Hội thảo tập trung giới thiệu một số thiết bị và phương pháp phân tích hiện đại như: Ứng dụng sắc ký lỏng với hệ thống tinh sạch Flash/Prep cải tiến cho quy trình phân lập các sản phẩm tự nhiên; Giám sát, thử nghiệm quá trình sản xuất và ứng dụng sản phẩm thiên nhiên trong phân tích thực phẩm, môi trường.

Nội dung các báo cáo tại Hội thảo đã gợi mở nhiều vấn đề đáng quan tâm nghiên cứu sâu hơn để được ứng dụng trong lĩnh vực thực phẩm và môi trường.

Kiều Anh

LỚP HỌC QUỐC TẾ VIỆT NAM – HÀN QUỐC NĂM 2023 VỀ NÂNG CAO NĂNG LỰC HOẠCH ĐỊNH CHIẾN LƯỢC NGHIÊN CỨU VÀ PHÁT TRIỂN VỚI HỆ THỐNG V - COMPAS

Ngày 26/4/2023, Trung tâm Thông tin - Tư liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (ISI, VAST) phối hợp với Viện Thông tin Khoa học và Công nghệ Hàn Quốc (KISTI) tổ chức Lớp học quốc tế Việt Nam - Hàn Quốc năm 2023 về nâng cao năng lực hoạch định chiến lược nghiên cứu và phát triển với hệ thống V-COMPAS thông qua sự hướng dẫn của các chuyên gia thuộc KISTI.

GS.TS. Lê Trường Giang phát biểu tại sự kiện

Ông Đào Mạnh Thắng - Phó Cục trưởng Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia phát biểu tại sự kiện

Tham dự sự kiện, về phía Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam có GS.TS. Lê Trường Giang - Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, TS. Lê Quỳnh Liên - Trưởng Ban Hợp tác quốc tế, Lãnh đạo các ban chức năng, Lãnh đạo, cán bộ nghiên cứu các đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam.

Về phía Bộ Khoa học và Công nghệ có ông Đào Mạnh Thắng - Phó Cục trưởng Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia; về phía KISTI có TS. Hyuck Jai Lee - Giám đốc Dự án V-COMPAS, ông Byungsam Jin - Giám đốc Công ty

ThS. Nguyễn Thị Vân Nga - Giám đốc Trung tâm Thông tin - Tư liệu, Viện Hàn lâm KHCNVN chủ trì Lớp học quốc tế

Misotech cùng các chuyên gia kỹ thuật của Công ty Misotech.

COMPAS là công cụ trực tuyến chạy trên nền tảng dữ liệu lớn giúp phân tích, đánh giá hiện trạng và xác định xu hướng phát triển công nghệ trong các ngành, lĩnh vực. Hệ thống hỗ trợ chuyên gia, các nhà khoa học và quản lý khoa học, các công ty công nghệ trong quá trình tìm kiếm dữ liệu và ra quyết định liên quan đến công nghệ.

Lớp học quốc tế Việt Nam - Hàn Quốc năm 2023 về nâng cao năng lực hoạch định chiến lược nghiên cứu và phát triển với hệ thống V-COMPAS là sự tiếp nối các hoạt động tập huấn của cán bộ nghiên cứu Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam với mục đích nâng cao hiệu quả sử dụng hệ thống COMPAS phiên bản tiếng Việt (V-COMPAS) trong quá trình nghiên cứu và phát triển khoa học và công nghệ.

Lớp học tập trung vào hoạt động đào tạo, hướng dẫn cách thức vận hành và khai thác sử dụng hệ thống V-COMPAS, tạo cơ hội cho các nhà nghiên cứu trong các dự án nghiên cứu và phát triển cập nhật các công nghệ cạnh tranh, nắm bắt cơ hội, xử lý rủi ro trong nghiên cứu và phát triển.

Tại Hàn Quốc, KISTI là đơn vị nghiên cứu và cung cấp các dịch vụ thông tin khoa học và công nghệ với lịch sử phát triển hơn 60 năm. Các dịch vụ của KISTI như: Phân tích thông tin; Phát triển công cụ phân tích tự động/thông minh; Cung cấp công cụ/hệ thống; Phát triển chính sách và tư vấn nghiên cứu và phát triển. Năm 2013, KISTI đã xây dựng thành công hệ

TS. Hyuck Jai Lee hướng dẫn V-COMPAS cho cán bộ nghiên cứu

TS. Hyuck Jai Lee trao đổi với PGS.TS. Lê Hải Khôi (USTH) về V-COMPAS

Chuyên gia Hàn Quốc hướng dẫn cán bộ nghiên cứu sử dụng V-COMPAS

thống COMPAS để quản lý và phân tích thông tin.

Hiện nay, hệ thống COMPAS được phát triển thêm nhằm phát hiện và phân tích hoạt động công nghệ toàn cầu dựa theo nguồn thông tin đầu vào như: Bài báo khoa học, nền tảng dữ liệu bằng sáng chế. Nó đáp ứng được nhu cầu về thiết lập hệ thống hỗ trợ phân tích thông tin thường xuyên về công nghệ cạnh tranh toàn cầu. Hệ thống giúp giải quyết một trong những khó khăn lớn nhất mà những người tham gia các dự án nghiên cứu và phát triển gặp phải là: Theo dõi thông tin thường xuyên, phân tích so sánh khách quan với xu hướng công nghệ, công nghiệp, thị trường; Giám sát và phản ứng với công nghệ cạnh tranh.

COMPAS tích hợp 10 mô đun hữu dụng trong việc xây dựng kế hoạch và triển khai nghiên cứu và phát triển. Nó được thiết kế với các mô đun đơn giản, trực quan, dễ dàng tiếp cận trên nền tảng Web. COMPAS đưa ra các báo cáo phân tích đa dạng, dựa trên thông tin từ các sáng chế, bài báo khoa học và báo cáo thương mại phục vụ nhu cầu của người dùng. Dịch vụ được cá nhân hóa bằng cách để người dùng trực tiếp tìm kiếm và chỉ định công nghệ đích.

COMPAS giúp trả lời những câu hỏi: Ai là đối thủ cạnh tranh chính trong lĩnh vực công nghệ bạn đang quan tâm? Hiện trạng nghiên cứu công nghệ ra sao? Các tổ chức khoa học, doanh nghiệp nào cũng đang tiến hành nghiên cứu tương tự trong lĩnh vực này? Ai quan tâm đến công nghệ của bạn? Đâu là các công nghệ lõi trong lĩnh vực này? Đâu là các mảng thị trường mới? Tình hình giao dịch bằng sáng chế trong lĩnh vực này ra sao?

Phát biểu tại sự kiện, GS.TS. Lê Trường Giang - Phó Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam khẳng định: "Việc trang bị những công cụ hỗ trợ hoạt động nghiên cứu và quản lý công nghệ, giúp cho các nhà khoa học tìm kiếm, tra cứu và hỗ trợ phân tích thông tin, tìm ra các công nghệ mới, bắt kịp xu hướng công nghệ của thế giới là hết sức cần thiết. Đồng thời, các nhà quản lý khoa học và công nghệ cần có các công cụ để đánh giá công nghệ, giúp cho việc đầu tư đúng hướng với các ngành công nghệ ưu tiên".

GS.TS. Lê Trường Giang hy vọng, các nhà khoa học tham gia lớp học sẽ tập trung tiếp thu kiến thức từ bài giảng của chuyên gia để đạt được kết quả cao nhất. Sau buổi đào tạo này, các cán bộ khoa học tham gia có thể phổ biến lại và lan tỏa cách sử dụng hệ thống đối với các cán bộ khác tại các Viện chuyên môn.

Ông Đào Mạnh Thắng - Phó Cục trưởng Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia - chia sẻ: "KISTI đã có rất nhiều hoạt động hợp tác, liên kết, hỗ trợ với các cơ quan nghiên cứu ở Việt Nam, đặc biệt là với Cục Thông tin Khoa

học và Công nghệ quốc gia và Trung tâm Thông tin - Tư liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. Một trong những thành công của hợp tác quốc tế này là Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia đã xây dựng, chuyển giao, vận hành và khai thác sử dụng V-COMPAS. Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam là 1 trong 6 đơn vị được chọn để thử nghiệm".

Trong khuôn khổ lớp học, TS. Hyuck Jai Lee – Giám đốc dự án đã giới thiệu sơ lược về lịch sử phát triển của KISTI, hoạt động hợp tác với các đối tác Việt Nam trong quá trình phát triển hệ thống V-COMPAS, tổng quan về hệ thống V-COMPAS, chức năng tìm kiếm và phân tích cơ bản và các mô hình phân tích. Các học viên được thực hành trên hệ thống V-COMPAS với dữ liệu mẫu được cung cấp sẵn với sự hỗ trợ kỹ thuật từ các chuyên gia của KISTI và các trợ lý kỹ thuật của Công ty Misotech.

TS. Hyuck Jai Lee chia sẻ thêm: "Lớp học là cơ hội tốt để giới thiệu, đào tạo cho cán bộ nghiên cứu của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, đơn vị đầu ngành trong nghiên cứu khoa học và công nghệ tại Việt Nam, vận dụng hiệu quả hệ thống trong quá trình xây dựng kế hoạch và thực hiện nghiên cứu và phát triển".

Tại lớp học, các đại biểu đã thảo luận thêm về các vấn đề khi sử dụng hệ thống V-COMPAS như: Dữ liệu đầu vào, cách thức tìm kiếm để có những kết quả khả quan nhất, khả năng chia sẻ dữ liệu giữa các đối tác…

TS. Lê Quỳnh Liên - Trưởng Ban Hợp tác quốc tế, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đánh giá: "Lớp học là dịp giúp cán bộ nghiên cứu của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam có thêm công cụ mới hỗ trợ trong quá trình xây dựng kế hoạch và thực hiện nghiên cứu, phát triển và hy vọng sẽ nhận được những hoạt động ý nghĩa này trong tương lai".

GS.TS. Lê Trường Giang tặng quà lưu niệm cho TS. Hyuck Jai Lee

Lớp học quốc tế Việt Nam - Hàn Quốc năm 2023 về nâng cao năng lực hoạch định chiến lược nghiên cứu và phát triển với hệ thống V-COMPAS với sự hướng dẫn của các chuyên gia thuộc KISTI đã thành công tốt đẹp. Thông qua việc tổ chức lớp học, Trung tâm Thông tin - Tư liệu nỗ lực làm rất tốt vai trò giới thiệu, đào tạo tập huấn cho cán bộ nghiên cứu của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam sử dụng hiệu quả V-COMPAS trong quá trình nghiên cứu và phát triển khoa học, công nghệ.

Sự kiện cũng thu hút được sự quan tâm rất lớn từ các phương tiện truyền thông đại chúng.

Hữu Hảo

Các đại biểu chụp ảnh lưu niệm

VIỆT NAM THAM GIA PHIÊN HỌP LẦN THỨ 14 CỦA TIỂU BAN TÂY THÁI BÌNH DƯƠNG, ỦY BAN LIÊN CHÍNH PHỦ VỀ HẢI DƯƠNG HỌC (IOC/WESTPAC-XIV)

Đại diện các nước thành viên WESTPAC tham dự Hội nghị bàn tròn cấp cao

Phiên họp lần thứ 14 của Tiểu ban Tây Thái Bình Dương, Ủy ban Liên chính phủ về Hải dương học của UNESCO (IOC/WESTPAC) diễn ra từ ngày 04-07/4/2023 tại Jakarta, Indonesia để tổng kết các hoạt động trong nhiệm kỳ trước, xây dựng kế hoạch hoạt động và bầu ban lãnh đạo cho nhiệm kỳ mới (2023-2025).

Đoàn đại biểu Việt Nam tham dự Phiên họp

Phiên họp có sự tham dự của 90 đại biểu từ 12 nước thành viên WESTPAC và hơn 30 khách mời, nhà khoa học và quan sát viên. Đoàn Việt Nam tham dự phiên họp gồm có PGS. TS. Đào Việt Hà, Chủ tịch IOC Việt Nam, Viện trưởng Viện Hải dương học làm trưởng đoàn; PGS. TS. Nguyễn Văn Quân, Viện trưởng Viện Tài nguyên và Môi trường biển và một số thành viên khác.

Thích nghi với điều kiện "bình thường mới" sau đại dịch Covid-19, WESTPAC tiếp tục thúc đẩy hợp tác và phát triển khoa học biển trong khu vực, hỗ trợ các nước thành viên thực hiện các chương trình, hoạt động ưu tiên của WESTPAC trong nghiên cứu phát triển bền vững đại dương và nguồn lợi. Mạng lưới khu vực WESTPAC bao gồm 05 Trung tâm Đào tạo và Nghiên cứu khoa học công nghệ biển (RTRC), trong đó có Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo về độc tố và an toàn thực phẩm biển (RTRC-MTSS) của Viện Hải dương học. Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã và đang triển khai các khóa đào tạo, trao đổi chuyên gia, phát triển phương pháp, và các chuyến khảo sát phối hợp... nhằm hỗ trợ các nước thành viên tăng cường năng lực nghiên cứu khoa học biển, góp phần thúc đẩy

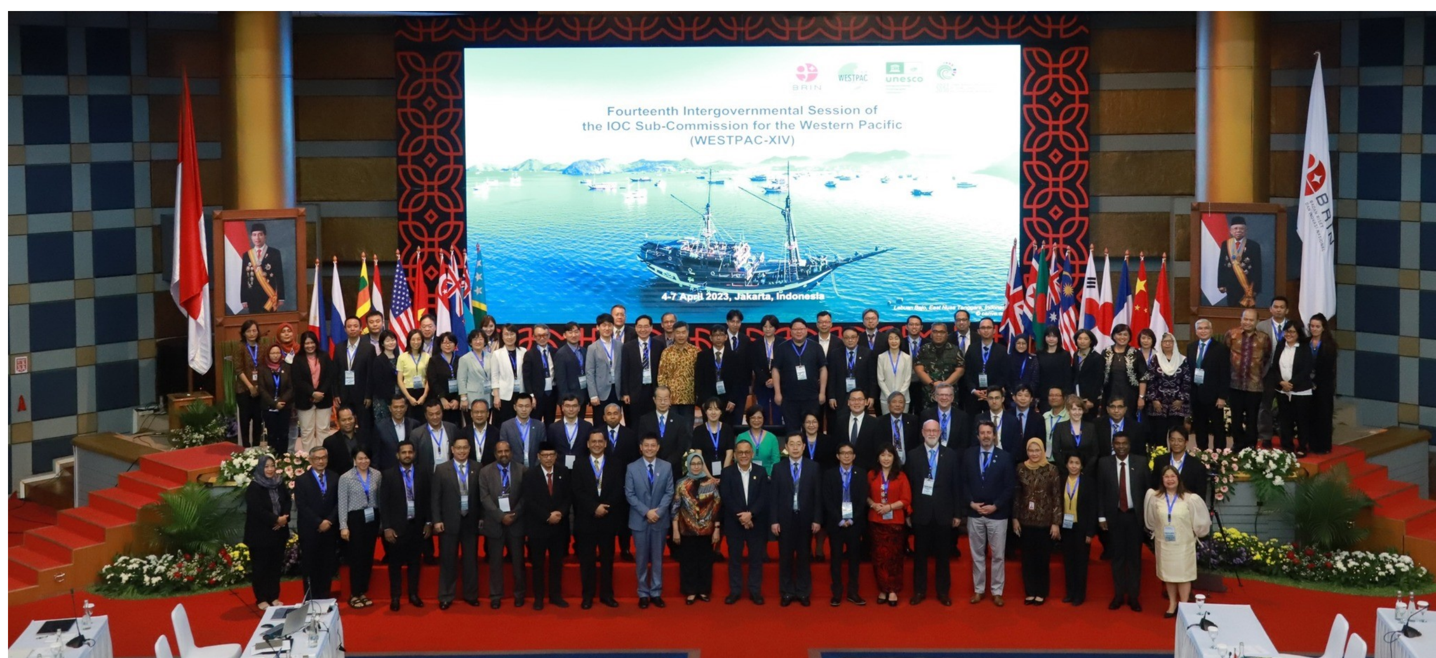
PGS.TS Đào Việt Hà phát biểu tại Phiên họp

tiến trình Thập kỷ Đại dương, thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững của LHQ.

Phiên họp đã cập nhật thông tin về hoạt động của IOC-UNESCO; đánh giá về các chương trình ưu tiên và các dự án của WESTPAC 2021-2023; đề xuất các hoạt động, chương trình, dự án trong nhiệm kỳ tới và Hành động hưởng ứng Thập kỷ do WESTPAC chủ trì. Trong nội dung phiên họp, đề xuất về thành lập RTRC mới của Đại học Hồng Kông, Trung Quốc và kế hoạch chuẩn bị Hội nghị khu vực lần 2 về Thập kỷ Đại dương và Hội nghị Khoa học biển quốc tế lần thứ 11 của WESTPAC dự kiến tổ chức vào tháng 04/2024 tại Bangkok, Thái Lan cũng được thảo luận, góp ý và thông qua. Các đại biểu đánh giá cao những thành tích đã đạt được trong nhiệm kỳ vừa qua của ban lãnh đạo WESTPAC và sự đóng góp của các nước thành viên trong hoạt động của WESTPAC.

Đặc biệt, phiên họp lần này quan tâm nhiều đến các hoạt động của WESTPAC đóng góp cho Thập kỷ Đại dương của Liên hợp quốc. Hội nghị bàn tròn cấp cao của đại diện các nước thành viên là sự kiện quan trọng để các thành viên trong khu vực chia sẻ tiến độ, trao đổi ý tưởng và sự quyết tâm thực hiện Thập kỷ Đại dương. Phát biểu tại Hội nghị bàn tròn, PGS. TS. Đào Việt Hà khẳng định quan điểm của Việt Nam sẵn sàng hợp tác, chủ động và tích cực triển khai các hoạt động Thập kỷ Đại dương của LHQ. Tự tin với những kết quả được các nước đánh giá cao của dự án về độc tố và an toàn thực phẩm biển (từ năm 2010 đến nay) và hoạt động của Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo khu vực (RTRC-MTSS) (từ năm 2019 đến nay) do Việt Nam chủ trì, PGS. TS. Hà nhấn mạnh định hướng ưu tiên của IOC-VN, Viện Hàn lâm KHCNVN về thiết lập và chia sẻ cơ sở dữ liệu biển; giảm thiểu rác thải nhựa, tình trạng axit hóa đại dương, suy giảm oxy và gia tăng nhiệt độ nước biển; an toàn thực phẩm biển; nâng cao ý thức cộng đồng về bảo vệ và phục hồi tài nguyên, môi trường biển. Hội nghị đã thông qua tuyên bố chung của các nước thành viên WEST-PAC sẵn sàng thúc đẩy và tham gia các hoạt động, chương trình hợp tác trong khu vực WESTPAC, góp phần hiện thực hóa mục tiêu Thập kỷ Đại dương và SDG 14.

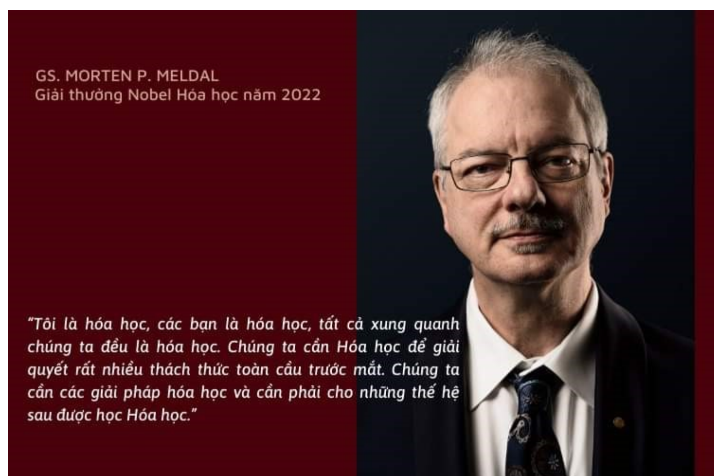
PGS.TS. Đào Việt Hà

Các đại biểu tham dự Phiên họp chụp ảnh lưu niệm

BÀI GIẢNG ĐẠI CHÚNG CỦA GIÁO SƯ ĐOẠT GIẢI NOBEL HÓA HỌC 2022 TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ HÀ NỘI (USTH)

Ngày 20/4/2023, Giáo sư Morten P. Meldal – chủ nhân giải Nobel Hóa học năm 2022 đã tới thăm và giảng bài tại Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội với chủ đề "Hóa học Click". Đây là năm thứ 2 liên tiếp một nhà khoa học đoạt giải Nobel tới thăm và giảng bài tại USTH.

Giáo sư Morten Peter Meldal

GS. Morten Peter Meldal sinh năm 1954 tại Đan Mạch. Ông nhận bằng Tiến sĩ ngành Kỹ thuật hóa học tại Đại học Kỹ thuật Đan Mạch năm 1986 và thực hiện nghiên cứu sau tiến sĩ chuyên ngành Hóa học hữu cơ tại Phòng Thí nghiệm Sinh học phân tử tại Đại học Cambridge, Vương quốc Anh trước khi trở thành Giáo sư ngành Hóa học tại Đại học Copenhagen, Đan Mạch.

Giải thưởng Nobel Hóa học 2022 vinh danh GS. Morten P. Meldal cùng với hai nhà khoa học là GS. Karl Barry Sharpless – Viện nghiên cứu Scripps và GS. Carolyn Ruth Bertozzi – Đại học Stanford, Hoa Kỳ cho các đóng góp đặt nền tảng cho "sự phát triển của Hóa học Click và Hóa học sinh trực giao".

Trong bài giảng, GS. Morten đã chia sẻ những tiến bộ và tầm quan trọng của Hóa học click cho giảng viên, nhà nghiên cứu và sinh viên.

"Hóa học Click" hay "phản ứng Click" là các quá trình hóa học kết nối những phân tử cấu trúc nhỏ thành phân tử lớn hơn thông qua các nhóm chức một cách nhanh chóng và hiệu quả. Phản ứng Click có độ chính xác, độ chọn lọc, hiệu suất phản ứng cao và không hình thành sản phẩm phụ. Năm 2002, GS. Morten P. Meldal và GS. Karl B. Sharpless đã độc lập công bố các kết quả nghiên cứu về phản ứng cộng đóng vòng Azide-Alkyne sử dụng xúc tác đồng (CuAAC) và trở thành "trái tim" của Hóa học Click hiện nay. Sự phát triển của Hóa học Click đã mở ra kỷ nguyên tổng hợp hóa học mới với cấu trúc sản phẩm được thiết kế theo mục đích, được chứng minh hiệu quả trong việc "chức năng hóa" các đối tượng sinh học, lập bản đồ ADN, phát triển dược phẩm, điện tử, vật liệu polymer chức năng ... và trong rất nhiều ứng dụng khác.

"Tôi là hóa học, các bạn là Hóa học, tất cả xung quanh chúng ta đều là Hóa học. Chúng ta cần Hóa học để giải quyết rất nhiều thách thức toàn cầu trước mắt. Chúng ta cần các giải pháp Hóa học và cần phải cho những thế hệ sau được học Hóa học" là chia sẻ của GS. Morten P. Meldal tại buổi lễ trao giải Nobel năm 2022, nhấn mạnh tầm quan trọng của Hóa học cho sự phát triển của tương lai.

Trong chuyến thăm và làm việc của GS. Morten P. Meldal tại Việt Nam, Giáo sư có 2 bài giảng tại Trường Đại học Khoa học tự nhiên – Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh và tại Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (USTH) – Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam. Bài giảng đại chúng tại USTH đã chia sẻ những tiến bộ và tầm quan trọng của "Hóa học Click" cho giảng viên, nhà nghiên cứu và sinh viên trong và ngoài trường. Sự kiện có ý nghĩa quan trọng với USTH khi đây là năm thứ 2 liên tiếp Nhà trường chào đón một nhà khoa học đoạt giải Nobel tới thăm và giảng bài. (Trước đó, năm 2022, GS. Duncan Haldane – nhà khoa học xuất sắc đoạt giải Nobel Vật lý năm 2016 đã có bài giảng đại chúng tại USTH).

Ban Giám hiệu USTH tặng quà lưu niệm cho GS. Morten Peter Meldal

Minh Đức

ĐOÀN THANH NIÊN VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ VIỆT NAM - TẬP THỂ CÓ THÀNH TÍCH XUẤT SẮC TRONG THÁNG THANH NIÊN NĂM 2023

Ngày 07/4/2023, Đoàn Khối các cơ quan Trung ương tổ chức Hội nghị sơ kết công tác đoàn và phong trào thanh niên quý I, triển khai nhiệm vụ công tác quý II, tổng kết, khen thưởng Tháng Thanh niên năm 2023.

Về phía Đảng ủy Khối các cơ quan Trung ương có đồng chí Nguyễn Quang Trường, Phó Bí thư Đảng ủy Khối; đồng chí Bùi Đức Việt, Phó Trưởng ban Dân vận Đảng ủy Khối; về phía Bộ Nội vụ có đồng chí Vũ Chiến Thắng, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ Khối, Bí thư Đảng ủy, Thứ trưởng Bộ Nội vụ; đồng chí Nguyễn Tiến Đạo, Phó Bí thư thường trực Đảng ủy Bộ; đồng chí Vũ Đăng Minh, Chánh Văn phòng Bộ; về phía Đoàn Khối các cơ quan Trung ương có đồng chí Bùi Hoàng Tùng, Ủy viên Ban Thường vụ Trung ương Đoàn, Bí thư Đoàn Khối; đồng chí Nguyễn Ngọc Điệp, Phó Bí thư, Chủ nhiệm Ủy ban Kiểm tra Đoàn Khối; các đồng chí Uỷ viên Ban Thường vụ, Uỷ viên Ban Chấp hành Đoàn Khối, Bí thư, Phó Bí thư, các đồng chí chuyên trách các cơ sở đoàn trực thuộc Đoàn Khối.

Trong Quý I năm 2023, với sự nỗ lực cố gắng của các cấp bộ đoàn trực thuộc Khối, công tác đoàn và phong trào thanh niên đã có sự đổi mới, sáng tạo về nội dung, phương thức, đem lại hiệu quả thiết thực, tạo được phong trào, không khí thi đua sôi nổi trong các cấp bộ đoàn và đoàn viên thanh niên trong Khối. Nhiều hoạt động được tổ chức có sức lan tỏa, hiệu ứng tích cực trong các cấp bộ đoàn và đoàn viên, thanh niên.

Hưởng ứng tháng Thanh niên năm 2023, Đoàn Thanh niên Viện Hàn lâm KHCNVN đã triển khai được nhiều hoạt động có ý nghĩa như:

- Tổ chức "Lễ dâng hương, đặt vòng hoa tưởng niệm" anh hùng liệt sĩ Lý Tự Trọng – người đoàn viên đầu tiên của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh – người chiến sĩ cộng sản kiên trung, bất khuất, đã dâng trọn tuổi thanh xuân cho lý tưởng cách mạng, cho sự nghiệp giải phóng dân tộc

- Chi đoàn Viện Nghiên cứu hệ Gen và Chi đoàn Trường THCS Lê Quý Đôn (Thành phố Hải Dương) đã phối hợp tổ chức hoạt động tuyên truyền "Bảo vệ đa dạng sinh học" tại xã Hoàng Hoa Thám, thành phố Chí Linh, Hải Dương ngày 11/3/2023.

- Chi đoàn Viện Nghiên cứu khoa học Tây Nguyên tổ chức chương trình thiện nguyện "Lan tỏa yêu thương, tiếp bước đến trường" thăm hỏi và tặng quà cho các em học sinh có hoàn cảnh khó khăn tại Trường Tiểu học Gia Bắc, huyện Di Linh, tỉnh Lâm Đồng ngày 16/03/2023.

- Chi đoàn Viện Khoa học vật liệu ứng dụng, Chi đoàn Viện Sinh học nhiệt đới và Chi Đoàn Viện Cơ học và Tin học ứng dụng cùng tổ chức chương trình về nguồn "Những địa chỉ đỏ" tại tỉnh Bến Tre ngày 24/3/2023.

- Chi đoàn Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam tổ chức Workshop "Nhiếp ảnh trong đời sống và nghiên cứu khoa học" ngày 20/3/2023.

- Chi đoàn Viện Tài nguyên và Môi trường biển đã tổ chức buổi Lễ mít tinh kỉ niệm và tọa đàm khoa học với chủ đề: "Chia sẻ kinh nghiệm công bố xuất bản khoa học", bên cạnh đó các đoàn viên vẫn không quên nhiệm vụ rèn luyện sức khỏe với hoạt động hoạt động "Đạp xe công nghệ - khỏe để xây dựng tương lai".

- Chi đoàn Viện Hoá học với hoạt động Ngày chủ nhật xanh.

- Chi đoàn Viện Hải dương học với hoạt động Tuyên truyền nhận thức mối nguy hiểm của rác thải nhựa và ảnh hưởng của rác thải đến sinh vật biển.

- Chi đoàn Viện Nghiên cứu và ứng dụng công nghệ Nha Trang tổ chức hoạt động tình nguyện tại Mái ấm Chùa Thanh Sơn (huyện Cam Lâm, tỉnh Khánh Hòa), nơi nuôi nấng gần 100 trẻ em mồ côi và nhiều người già neo đơn.

- Đoàn Trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội tổ chức giải Bóng đá USTH Champion league 2023 từ ngày 19/02/2023 đến 26/03/2022; Giải Bóng rổ USTH Tourney 2023 ngày 25/03/2023; Giải Cầu lông USTH's Open Tournament 2023 từ ngày 02-09/04/2023; Đại hội thể thao USTH gồm các nội dung: Chạy tiếp sức, điền kinh, cờ vua cùng các trò chơi thể chất khác ngày 26/03/2023.

- Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Viện Hàn lâm KHCNVN tổ chức giải bóng đá khu vực phía Bắc năm 2023 thời gian từ ngày 06/4-26/4/2023.

Nhân dịp này, Ban Thường vụ Đoàn Khối các cơ quan Trung ương đã khen thưởng cho Đoàn Thanh niên Viện Hàn lâm Khoa học Công nghệ Việt Nam và 24 tập thể đơn vị khác có thành tích xuất sắc trong Tháng Thanh niên năm 2023.

Nguồn: Đoàn Thanh niên Viện Hàn lâm KHCNVN

Chung kết và Lễ bế mạc Giải bóng đá Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam khu vực phía Bắc năm 2023

Thực hiện chương trình công tác đoàn năm 2023, Ban Thường vụ Đoàn Thanh niên Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (Viện Hàn lâm) tổ chức Giải bóng đá chào mừng 92 năm Ngày thành lập Đoàn TNCS HCM 26/3/1931-26/3/2023 và 48 năm thành lập Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam 20/5/1975-20/5/2023, Ngày Khoa học Công nghệ 18/5 (VAST LEAGUE 2023)

Chiều ngày 26/4, tại sân bóng 361, đã diễn ra trận Chung kết giữa 2 đội Viện Hoá học các Hợp chất thiên nhiên và Liên quân Trung tâm Phát triển công nghệ cao + Học viện Khoa học và Công nghệ đã khép lại mùa Giải 2023 - Giải bóng đá Viện Hàn lâm khu vực phía Bắc.

Đến dự trận Chung kết và Lễ bế mạc Giải bóng đá Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ VN khu vực phía Bắc năm 2023, về phía Viện Hàn lâm có Đồng chí Phạm Tuấn Huy - Phó Bí thư Thường trực Đảng uỷ Viện Hàn lâm; đồng chí Nguyễn Thanh Tâm - Phó Chủ tịch Công đoàn Viện Hàn lâm; đồng chí Trần Thị Mai Hương - Phó Chánh Văn phòng Đảng uỷ Viện Hàn lâm; đồng chí Hoàng Xuân Thuỳ - Phó Chánh Văn phòng Viện Hàn lâm; cùng các đồng chí là lãnh đạo các ban, đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm.

Về phía Đoàn Thanh niên Viện Hàn lâm, có đồng chí Phạm Thanh Đăng - Phó Bí thư Đoàn Viện, Trưởng Ban Tổ chức Giải bóng 2023; đồng chí Đặng Quốc Đại - Phó Bí thư Thường trực Đoàn Viện cùng các đồng chí trong Ban Thường vụ Đoàn Viện, Ban Tổ chức giải bóng đá 2023.

Ngoài ra còn có sự Tổ trọng tài điều hành giải đấu, đại diện các đội bóng tham dự giải; các vận động viên, cổ động viên.

Trận đấu ngang tài ngang sức giữa 2 đội mạnh nhất mùa giải và kết quả chiến thắng chỉ được quyết định bởi loạt sút penalty.

Sau 20 ngày tổ chức với 25 trận đấu của 18 đội bóng đến từ 24 đơn vị trực thuộc Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam tại Hà Nội và CHIẾC CUP 2023 thuộc về đội VIỆN HOÁ HỌC CÁC HỢP CHẤT THIÊN NHIÊN.

- Giải Nhì thuộc về Liên quân Trung tâm Phát triển công nghệ cao và Học viện Khoa học và Công nghệ

- 2 Giải Ba thuộc về Trường Đại học Khoa học và công nghệ USTH và Liên quân Viện Công nghệ vũ trụ, Viện Toán học và TT Vũ trụ Việt Nam

- 4 Giải Khuyến khích cho các đội:

+ Viện Khoa học Vật liệu

+ Viện Cơ học

+ Liên quân Viện Công nghệ môi trường và Viện Khoa học năng lượng

+ Liên quân Viện Kỹ thuật nhiệt đới và Trung tâm Tin học và Tính toán

- Vua phá lưới: Cầu thủ Trần Văn Việt - Viện Cơ học với 7 bàn thắng

Mùa giải bóng đá Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam khu vực phía Bắc năm 2023 đã diễn ra thành công tốt đẹp, những trận đấu sôi nổi, hấp dẫn với nhiều pha bóng đẹp, nhiều bàn thắng được ghi trong sự cổ vũ cuồng nhiệt của các cổ động viên.

Minh Đức

Đồng chí Phạm Tuấn Huy trao Cúp cho đội vô địch Giải bóng đá Viện Hàn lâm KHCNVN khu vực phía Bắc năm 2023

SINH VIÊN USTH XUẤT SẮC GIÀNH GIẢI CAO KỲ THI OLYMPIC TOÁN HỌC SINH VIÊN TOÀN QUỐC 2023

Tại kỳ thi Olympic Toán học Sinh viên toàn quốc lần thứ 29 vừa qua, các thành viên đội tuyển trường Đại học Khoa học và Công nghệ Hà Nội (USTH) đã xuất sắc giành được nhiều giải cao trong các phần thi.

Vừa qua, Bộ Giáo dục và Đào tạo phối hợp với Hội Toán học Việt Nam, Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam, Liên hiệp các Hội Khoa học và kỹ thuật Việt Nam và một số đơn vị khác đã tổ chức kỳ thi Olympic Toán học Sinh viên toàn quốc năm 2023 với mục đích nâng cao chất lượng dạy và học toán, thúc đẩy phong trào toán trong sinh viên, phát hiện và bồi dưỡng các sinh viên giỏi toán trong các trường đại học, cao đẳng và học viện.

Năm nay, kỳ thi diễn ra từ ngày 02 – 08/4/2023 tại Trường Đại học Sư phạm (Đại học Huế), thu hút sự tham gia của 85 đoàn với 615 sinh viên và 713 lượt thi. Kỳ thi bao gồm 2 môn thi độc lập là Đại số và Giải tích. Mỗi thí sinh có thể dự thi một hoặc cả hai môn thi.

Tại kỳ thi năm nay, tất cả các thành viên đội tuyển của USTH đều giành giải thưởng, trong đó có 2 giải Nhì, 7 giải Ba và 1 giải Khuyến khích. Thành tích ấn tượng này là kết quả của sự nỗ lực từ cả giảng viên và sinh viên USTH, đặc biệt là các thầy cô Viện Toán học, khi thời gian ôn luyện không dài và sinh viên vẫn phải đảm bảo thời lượng học chính khóa.

Chúc mừng thầy và trò đội tuyển Olympic Toán học của USTH!

STT	Họ tên	Ngành	Môn thi	Giải
1	Mai Như Tín	Khoa học Vũ trụ và Công nghệ Vệ tinh	Đại số	Nhì
2	Nguyễn Minh Đức	Toán ứng dụng	Đại số	Ba
3	Nguyễn Thị Yên Bình	Khoa học Vũ trụ và Công nghệ Vệ tinh	Đại số	Ba
4	Nguyễn Phú Trọng	Khoa học Vật liệu tiên tiến và Công nghệ nano	Đại số	Ba
5	Vũ Quang Minh	Khoa học Vũ trụ và Công nghệ Vệ tinh	Đại số	Khuyến Khích
6	Đinh Trần Hoàng Mỹ	Toán ứng dụng	Giải tích	Nhì
7	Trương Tuấn Nghĩa	Khoa học dữ liệu	Giải tích	Ba
8	Phạm Ngọc Minh Châu	Khoa học dữ liệu	Giải tích	Ba
9	Bùi Tuấn Thành	Công nghệ thông tin – Truyền thông	Giải tích	Ba
10	Trịnh Hoàng Diệu Ngân	Khoa học Vũ trụ và Công nghệ Vệ tinh	Giải tích	Ba

Danh sách sinh viên đạt giải

Nguồn: PGS.TS. Lê Hải Khôi, USTH

PGS.TS. Lê Hải Khôi, TS. Lương Thái Hưng cùng các thành viên đội tuyển Olympic Toán USTH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ HÀ NỘI (USTH) TUYỂN SINH 100 CHỈ TIÊU CHO 5 CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO THẠC SĨ CẤP BẰNG ĐÔI PHÁP-VIỆT NĂM 2023

Năm học 2023, USTH tuyển sinh trình độ thạc sĩ với 5 ngành đào tạo về khoa học, công nghệ mũi nhọn do Chính phủ Việt Nam và Pháp lựa chọn, bao gồm: Công nghệ sinh học: Thực vật – Y sinh – Dược học; Công nghệ thông tin và Truyền thông; Khoa học Vật liệu tiên tiến và Công nghệ Nano; Vũ trụ: Viễn thám - Công nghệ vệ tinh - Vật lý thiên văn; và Khoa học Môi trường Ứng dụng.

Đối tượng tuyển sinh là các thí sinh tốt nghiệp đại học ngành phù hợp với chuyên ngành dự tuyển và có khả năng sử dụng tiếng Anh trong học tập.

Bên cạnh đó, USTH áp dụng chính sách cho phép thí sinh thuộc 1 trong những đối tượng sau có thể đăng ký theo học chương trình năm thứ 2: (1) đã hoàn thành năm thứ nhất chương trình thạc sĩ tại một cơ sở đào tạo trong và ngoài nước theo tiến trình Bologna (có bằng Maitrise của Pháp hay đã hoàn thành 240 tín chỉ châu Âu); (2) có bằng kỹ sư của các trường được công nhận bởi CTI/ PFIEV, kỹ sư do các cơ sở đào tạo được nhà nước công nhận; (3) có bằng đại học loại khá, giỏi hệ 4 năm được Pháp công nhận tương đương 60 tín chỉ châu Âu đầu tiên khi có bằng đại học. Như vậy, thời gian hoàn thành chương trình thạc sĩ với các đối tượng này sẽ được rút ngắn chỉ còn 1 năm.

Năm 2023, USTH tuyển sinh theo hình thức xét hồ sơ và phỏng vấn với 2 đợt nhận hồ sơ dự tuyển. Cụ thể như sau:

- Đợt 1: 15/3/2023 – 16/6/2023; Phỏng vấn tuyển sinh: Tháng 6, 7/2023

- Đợt 2: 03/7/2023 – 31/8/2023; Phỏng vấn tuyển sinh: Tháng 8, 9/2023

Các chương trình thạc sĩ của USTH được giảng dạy bằng tiếng Anh với đội ngũ giảng viên giàu kinh nghiệm đến từ các trường đại học, viện nghiên cứu uy tín của Pháp. 80% học viên thạc sĩ của trường được đi thực tập tốt nghiệp (5-6 tháng) tại các trường đại học, viện nghiên cứu, phòng thí nghiệm uy tín tại Pháp, Đức, Hàn Quốc..., trong đó 100% học viên đi Pháp thuộc diện thực tập có lương.

5 chương trình thạc sĩ của USTH được đồng cấp bằng Pháp - Việt với gần 20 trường đại học, viện nghiên cứu uy tín của Pháp, trong đó có nhiều cơ sở đào tạo và nghiên cứu lâu đời và danh tiếng trong lĩnh vực khoa học - công nghệ như: Đại học Paris, Học viện Bách khoa quốc gia Toulouse (Toulouse INP), Đại học Lyon 1, Đại học Montpellier, Đại học La Rochelle, Đại học Limoges,... Đặc biệt, một số chuyên ngành đào tạo có hơn 5 đối tác tham gia đồng cấp bằng như ngành Khoa học Môi trường Ứng dụng, ngành Công nghệ thông tin và Truyền thông, Khoa học vật liệu tiên tiến và Công nghệ Nano.

Bằng thạc sĩ của USTH được cộng đồng học thuật quốc tế đánh giá cao và công nhận tương đương với các trường đại học khác trên thế giới, tạo tiền đề thuận lợi cho học viên khi muốn theo đuổi con đường nghiên cứu chuyên sâu tại nước ngoài hay phát triển sự nghiệp tại các tập đoàn, tổ chức, doanh nghiệp lớn trong và ngoài nước.

Theo thống kê, 100% sinh viên tốt nghiệp thạc sĩ đều có việc làm hoặc trúng tuyển học bổng tiến sĩ tại nước ngoài, trong đó có những học bổng danh giá như học bổng Excellence của Đại sứ quán Pháp, học bổng Erasmus Mundus, học bổng toàn phần do các trường đại học Pháp, Nhật Bản, Hàn Quốc, Mỹ cấp.

Năm 2023, USTH có chính sách học bổng đa dạng nhằm khuyến khích, động viên tinh thần và tạo điều kiện thuận lợi cho các thí sinh trúng tuyển theo học các chương trình thạc sĩ của USTH. Mức học bổng cao nhất dự kiến lên tới 100% học phí toàn khóa học. Các loại học bổng bao gồm học bổng khuyến khích học tập; học bổng tiếp nối dành cho sinh viên tốt nghiệp USTH; học bổng tăng cường năng lực cho cán bộ từ các viện nghiên cứu, trung tâm của Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam; học bổng kết nối cho các học viên đến từ các đơn vị có ký kết thỏa thuận với Trường; học bổng cho học viên có hoàn cảnh khó khăn.

Hồ sơ đăng ký bao gồm:

- Đơn đăng ký dự tuyển theo mẫu của Trường, tải tại https://bit.ly/3o4w4HA
- Thư bằng tiếng Anh trình bày mục đích, nguyện vọng học tại USTH;
- Bằng tốt nghiệp đại học (Bản dịch sang tiếng Anh);
- Bảng điểm đại học (Bản dịch tiếng Anh);
- Chứng minh thư nhân dân, căn cước công dân hoặc hộ chiếu (bản photo)
- Biên lai thu tiền lệ phí tuyển sinh

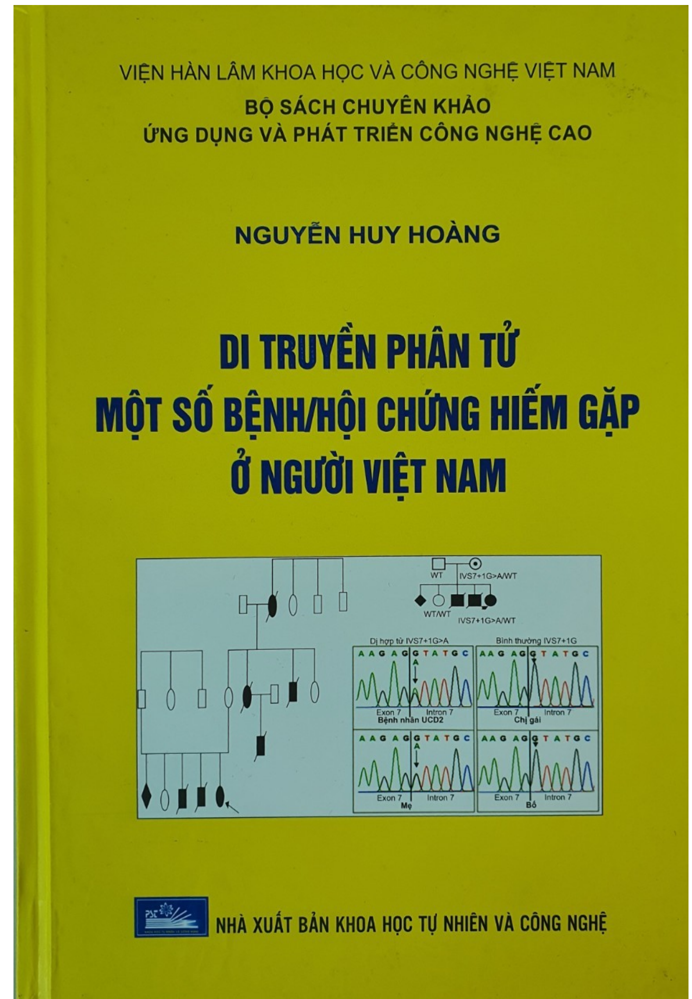
Liên hệ:

- Phòng Quản lý đào tạo
- SĐT: 0247 774 7748 (Giờ hành chính)
- Email: admission@usth.edu.vn
- Website: www.usth.edu.vn
- Địa chỉ: Phòng 102, Tòa nhà A21, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam, 18 Hoàng Quốc Việt, Cầu Giấy, Hà Nội

Nguồn: USTH; Xử lý: Hữu Hảo

GIỚI THIỆU SÁCH: DI TRUYỀN PHÂN TỬ MỘT SỐ BỆNH/ HỘI CHỨNG HIẾM GẶP Ở NGƯỜI VIỆT NAM

Bản tin KHCN xin trân trọng giới thiệu đến quý độc giả cuốn sách chuyên khảo: "Di truyền phân tử một số bệnh/ hội chứng hiếm gặp ở Việt Nam". Cuốn sách chuyên khảo gửi đến cho người đọc các thông tin cơ bản và cập nhật về biểu hiện lâm sàng, nguyên nhân di truyền và các kỹ thuật sinh học phân tử, đặc biệt công nghệ giải trình tự gen thế hệ mới như giải trình tự toàn bộ vùng mã hoá đã và đang được sử dụng trong nghiên cứu các bệnh/ hội chứng bệnh hiếm gặp, giúp cho người đọc có thể hình dung một cách rõ nét về bệnh/ hội chứng hiếm trên thế giới và Việt Nam nói riêng những vấn đề nghiên cứu cách tiếp cận, xu thế trong thời gian tới ở mức độ di truyền phân tử, để từ đó định hướng cách điều trị riêng cho từng bệnh.

Cuốn sách gồm 7 Chương: Chương I: Gen người và tổng quan bệnh/hội chứng hiếm gặp. Chương II: Các bệnh/ hội chứng hiếm gặp trong một số rối loạn chuyển hoá. Chương III: Một số bệnh/ hội chứng bẩm sinh và di truyền ảnh hưởng đến đa hệ thống. Chương IV: Bệnh thận hư bẩm sinh. Chương V: Bệnh loạn dưỡng cơ. Chương VI: Bệnh tăng thân nhiệt ác tính. Chương VII: Các bệnh ung thư hiếm gặp.

Đặc biệt, trong cuốn sách chuyên khảo này tác giả đi sâu phân tích về mặt di truyền gen gây bệnh những bệnh/hội chứng hiếm gặp gây ra bởi đột biến đơn gen hoặc đa gen bao gồm: rối loạn chuyển hóa, nhóm bệnh/hội chứng ảnh hưởng đa hệ thống, bệnh thận hư, loạn dưỡng cơ, bệnh tăng thân nhiệt ác tính và ung thư trên các bệnh nhân người Việt Nam. Đột biến/biến thể xảy ra trên các thế hệ hoặc trong quá trình phát triển cá thể đã được phát hiện bằng công nghệ giải trình tự gen: giải trình tự gen thế hệ mới và giải trình tự gen Sanger. Công nghệ giải trình tự gen thế hệ mới đã có cái nhìn mới về phân tích di truyền đa gen: nhanh, hiệu quả và chính xác, giúp cho việc phát hiện, phân tích một cách chính xác hiệu quả các biến đổi di truyền nucleotide liên quan đến bệnh. Ngoài ra, các nghiên cứu cũng đưa ra được mô hình cấu trúc 3D protein từ đó có cái nhìn khái quát hơn về cấu trúc protein để hiểu rõ hơn về chức năng của các protein này khi đột biến xảy ra.

Ủy ban châu Âu về sức khỏe cộng đồng định nghĩa bệnh hiếm gặp là bệnh đe dọa đến mạng sống hoặc bệnh suy nhược kinh niên có tỷ lệ lưu hành thấp (< 1/2.000 người) cần nỗ lực đặc biệt để giải quyết. Theo định nghĩa này, những bệnh không đe doạ đến mạng sống hoặc mãn tính đều bị loại trừ, cho dù bệnh có ảnh hưởng đến bao nhiêu người. Ở Nhật Bản, định nghĩa bệnh hiếm là một bệnh ảnh hưởng đến dưới 50.000 bệnh nhân. Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) định nghĩa bệnh hiếm là bệnh xuất hiện ít hơn 6,5-10/10.000 người. Như vậy, không có sự đồng thuận quốc tế về định nghĩa bệnh hiếm gặp.

Nhiều bệnh nhân mắc bệnh hiếm gặp nhiều thách thức để được chẩn đoán. Khoảng 30% bệnh nhân phải chờ 5 năm hoặc lâu hơn để được chẩn đoán và 50% nhận được chẩn đoán không chính xác. Nhiều bệnh hiếm gặp ở trẻ em khó chẩn đoán và quản lý hơn ở người trưởng thành vì các triệu chứng ở giai đoạn đầu không có hoặc không rõ ràng, dẫn đến hiểu lầm hoặc nhầm lẫn với các triệu chứng của các bệnh khác. Quá trình chẩn đoán thường bao gồm

đánh giá lâm sàng và các xét nghiệm đơn gen. Bệnh nhân và gia đình phải làm thử nghiệm lâm sàng lặp đi lặp lại với mục đích tìm kiếm thông tin về nguyên nhân của bệnh và các thông tin về nguy cơ di truyền trong gia đình. Tuy nhiên, có những bệnh nhân không tìm được nguyên nhân di truyền với các xét nghiệm đơn lẻ hoặc phân tích nhiễm sắc thể. Do vậy cần xem xét toàn bộ hệ gen của bệnh nhân thay vì tìm các gen gây bệnh thông thường. Chính vì vậy, giải trình tự thế hệ mới bắt đầu được sử dụng trong thực hành lâm sàng. Cùng với sự ra đời của hệ gen tham chiếu và công nghệ giải trình tự thế hệ mới đã làm tăng gấp 4 lần khả năng phát hiện gen gây bệnh hiếm gặp từ năm 1999 đến năm 2019. Về nguyên nhân gây ra bệnh hiếm có rất nhiều nguyên nhân khác nhau dẫn đến các bệnh hiếm gặp. Khoảng 80% các bệnh hiếm được cho là do di truyền, trực tiếp gây ra bởi những thay đổi trong gen hoặc nhiễm sắc thể. Trong một số trường hợp, những thay đổi di truyền gây bệnh được truyền từ thế hệ này sang thế hệ khác. Trong các trường hợp khác, chúng xảy ra ngẫu nhiên ở một người là người đầu tiên trong gia đình được chẩn đoán. Nhiều bệnh hiếm gặp, bao gồm nhiễm khuẩn, một số bệnh ung thư hiếm gặp và một số bệnh tự miễn dịch, không di truyền. Trong khi các nhà nghiên cứu đang tìm hiểu thêm mỗi năm, vẫn chưa rõ nguyên nhân chính xác của nhiều căn bệnh hiếm gặp.

Theo thống kê của Tổ chức Y tế Thế giới, ước tính có hơn 6.000 bệnh hiếm được công nhận trên thế giới, trong đó 72% bệnh hiếm gặp có mang tính di truyền và 70% bệnh hiếm ảnh hưởng đến trẻ em. Nhiều bệnh hiếm gặp ở trẻ em khó chẩn đoán và quản lý hơn ở người trưởng thành vì các triệu chứng ở giai đoạn đầu không có hoặc không rõ ràng, dẫn đến hiểu lầm hoặc nhầm lẫn với các triệu chứng của các bệnh khác. Chẩn đoán muộn hoặc chưa chẩn đoán được sẽ làm chậm sự bắt đầu của các phương pháp điều trị đặc hiệu dẫn đến những hậu quả đáng tiếc, đe dọa đến cuộc sống bao gồm tình trạng lâm sàng nặng hơn gây tâm lý nặng nề cho bệnh nhân và gia đình, thậm chí tử vong trong trường hợp bệnh tiến triển. Trong trường hợp bệnh được di truyền, các anh chị em khác trong gia đình cũng có nguy cơ bị ảnh hưởng cao. Đối với những gia đình này, việc không có một chẩn đoán cụ thể và tiếp cận với tư vấn di truyền, làm tăng nguy cơ về việc có một đứa trẻ khác bị bệnh không được chẩn đoán. Vì vậy, nghiên cứu di truyền nhằm xác định chính xác nguyên nhân của bệnh từ đó có các chẩn đoán và điều trị đúng hướng, hiệu quả cho bệnh nhân đang là nhu cầu cấp thiết hiện nay trên thế giới và ở Việt Nam.

Các bệnh ung thư hiếm gặp chiếm 20% các bệnh ung thư được chẩn đoán ở Hoa Kỳ, 24% ở châu Âu, 23,7% ở Hàn Quốc, 24,2% ở Đài Loan và 16,3% ở Nhật Bản. Con số này cao hơn bất kỳ loại ung thư thường gặp như ung thư vú (16%), ung thư đại trực tràng (13%), ung thư phổi (13%) và ung thư tuyến tiền liệt (12%). Tỷ lệ xuất hiện của bệnh ung thư hiếm gặp là dưới 6/100.000 người/năm. Tại Hoa Kỳ, các loại ung thư hiếm gặp bao gồm hơn 100 loại ung thư, 2/3 (71%) trường hợp ung thư xảy ra ở trẻ em và thanh thiếu niên so với dưới 20% trường hợp ung thư từ 65 tuổi trở lên; 59% các trường hợp ung thư hiếm gặp được chẩn đoán ở giai đoạn nặng khi phát hiện bệnh so với 45% các bệnh ung thư thông thường. Đến năm 2015, có 196 trường hợp ung thư hiếm gặp ở Nhật Bản, 203 trường hợp ung thư hiếm gặp ở Hàn Quốc và 198 trường hợp ung thư hiếm gặp ở Đài Loan. Nhiều bệnh ung thư hiếm gặp ở người lớn, thanh thiếu niên và trẻ em không thể chữa khỏi và bệnh nhân, nhà cung cấp dịch vụ chăm sóc có rất ít lựa chọn để đưa ra quyết định điều trị. Các bệnh ung thư hiếm gặp cũng phải đối mặt với những thách thức cụ thể bao gồm chẩn đoán muộn và không chính xác, thiếu chuyên môn lâm sàng và thiếu quan tâm nghiên cứu và phát triển các liệu pháp mới. Sự phân bố, tỷ lệ mắc và các loại ung thư hiếm gặp là khác nhau giữa các vùng miền. Các bệnh ung thư hiếm gặp thường được giải thích dựa trên xét nghiệm mô bệnh học. Mặc dù chuẩn đoán mô là bắt buộc trong điều trị ung thư, khả năng xảy ra sai sót trong diễn giải vẫn cao đáng kể, dao động từ 25% đến 40% trong thực hành lâm sàng. Việc nghiên cứu các bệnh ung thư hiếm gặp rất phức tạp ở nhiều giai đoạn khác nhau. Đầu tiên, phải đảm bảo đã lấy đủ mẫu chẩn đoán và xử lý đúng cách. Thứ hai, mô được thu thập trong kho lưu trữ sinh học phải có chất lượng tốt nhất. Việc chẩn đoán và phân loại chính xác bệnh ung thư chỉ có thể thực hiện được bằng cách nhận các mẫu bệnh phẩm chất lượng cao. Phương pháp phân loại và chẩn đoán khối u truyền thống là nhuộm với haematoxylin và eosin, hóa mô miễn dịch karyotyping thông thường và lai tại chỗ huỳnh quang. Tuy nhiên, sử dụng các phương pháp chẩn đoán truyền thống này khó có thể dự đoán chắc chắn về sinh bệnh học, loại khối u, khả năng di căn, biến đổi gen và protein,

khả năng đáp ứng điều trị, tiên lượng và tỷ lệ sống sót của hầu hết các bệnh ung thư hiếm gặp. Các dấu ấn hóa mô miễn dịch cũng thường không kết luận được bệnh vì một số dấu ấn IHC đã được thiết lập để nhạy cảm với khối u nhưng không đặc hiệu với khối u.

Trong 60 năm qua, sự hiểu biết của chúng ta về các cơ chế di truyền bệnh hiếm gặp đã tăng lên đáng kể. Năm 1956, người ta xác định được rằng con người có 23 cặp nhiễm sắc thể và ngay sau đó nguyên nhân của hội chứng Down đã được xác định trong thập niên 80 và 90 của thế kỷ XX, bản đồ gen bệnh chủ yếu được thúc đẩy bởi phân tích liên kết và lập bản đồ trong các phả hệ nhiều thế hệ lớn. Vị trí các tín hiệu di truyền thường được xác định bởi giải trình tự Sanger của các gen được tìm thấy để lập bản đồ trong vị trí liên kết để xác định các alen gây bệnh. Đánh giá khả năng gây bệnh, dựa trên sự phân ly alen của biến thể tiềm năng ở nhiều gia đình và bằng chứng kiểu gen nguy cơ không có ở những người khỏe mạnh, thường được theo sau bởi các nghiên cứu chức năng xác nhận trong các mô hình tế bào và động vật.

Tại Việt Nam, cho đến nay vẫn chưa có một cuộc điều tra hay thống kê chính thức về bệnh/hội chứng hiếm gặp. Quá trình chẩn đoán thường bao gồm đánh giá lâm sàng và các xét nghiệm đơn gen. Bệnh nhân và gia đình phải làm thử nghiệm lâm sàng lặp đi lặp lại với mục đích tìm kiếm thông tin về nguyên nhân của bệnh và các thông tin về nguy cơ di truyền trong gia đình. Tuy nhiên, có những bệnh nhân không tìm được nguyên nhân di truyền với các xét nghiệm đơn lẻ hoặc phân tích nhiễm sắc thể. Do đó, giải trình tự gen thế hệ mới bắt đầu được sử dụng trong xét nghiệm di truyền các bệnh nói chung và bệnh hiếm gặp nói riêng ở Việt Nam và đạt được những thành công nhất định.

Hy vọng, cuốn sách chuyên khảo sẽ giúp ích cho các nhà nghiên cứu, các bác sĩ hướng tới việc chuẩn đoán trước sinh do nguyên nhân di truyền. Các bác sĩ có cái nhìn tổng thể về nguyên nhân sâu xa gây bệnh từ đó đưa ra phác đồ điều trị bệnh hiệu quả mang lại cuộc sống tốt hơn cho bệnh nhân và gia đình bệnh nhân.

Xử lý: Nam Phương

Phương pháp chế tạo vật liệu nano từ tính spinel Fe1-xMnxFe2O4 làm vật liệu hấp phụ asen, chì từ nguồn nước sinh hoạt bị ô nhiễm và vật liệu nano từ tính spinel FE-0, 9MN0, 1FE2O4 thu được bằng phương pháp này

Ngày 25/11/2022, Cục Sở hữu trí tuệ đã cấp Bằng độc quyền sáng chế số 34128 "Phương pháp chế tạo vật liệu nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ làm vật liệu hấp phụ asen, chì từ nguồn nước sinh hoạt bị ô nhiễm và vật liệu nano từ tính spinel FE-$_0$, 9MN$_0$, 1FE$_2$O$_4$ thu được bằng phương pháp này" cho TS. Vũ Thế Ninh và các cộng sự thuộc Viện Khoa học Vật liệu, Viện Hàn lâm KHCNVN.

Sáng chế đề cập đến phương pháp chế tạo nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ ($0 \le x \le 1$) bằng cách đồng kết tủa dung dịch các muối $FeCl_3$, $FeCl_2$, $MnCl_2$ trong pha vi nhũ tương nước/dầu (N/D) với tác nhân tạo vi nhũ tương là DGDE. Ngoài ra, sáng chế cũng đề cập đến vật liệu nano từ tính spinel thu được từ phương pháp chế tạo nêu trên ứng dụng loại bỏ asen, chì trong nguồn nước sinh hoạt bị ô nhiễm.

Trong lĩnh vực môi trường, hạt nano từ có ảnh hưởng quan trọng nhất là xử lý môi trường nước, thông qua việc loại bỏ các chất ô nhiễm từ môi trường nước ngầm và môi trường biển, hoặc bằng cách nâng cao chất lượng nguồn nước cho sinh hoạt. Các hạt nano từ cùng với dạng biến tính với kích thước nano có diện tích bề mặt lớn giúp tăng cường hiệu suất và tốc độ quá trình xử lý, đồng thời khi ở kích thước nano chúng có tính chất siêu thuận từ. Điều này cho phép các hạt nano từ không chỉ hoạt động như chất hấp phụ hiệu quả đối với các chất ô nhiễm, mà còn cho phép thu hồi vật liệu sau hấp phụ bằng lực từ trường để tiếp tục tái sinh và tái sử dụng.

Phương pháp chế tạo hạt nano từ spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ ($0 \le x \le 1$) bằng cách đồng kết tủa trong pha vi nhũ tương với tác nhân dietylen glycol dietyl ete (DGDE) được đề xuất, bằng cách thức tiến hành đơn giản thu nhận được sản phẩm hạt nano từ spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có kích thước nhỏ hơn phương pháp và cách tiến hành khác. Đồng thời, với thành phần hóa học

là Fe, Mn là các nguyên tố sẵn có, thân thiện môi trường, tương thích sinh học cao phù hợp với mục đích làm chất hấp phụ xử lý ô nhiễm nước sinh hoạt, bằng sự thay thế có thể tạo ra vật liệu mới có dung lượng hấp phụ asen, chì cao hơn so với chất gốc.

Mục đích của sáng chế là tìm ra phương pháp để chế tạo hạt nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ bằng phương pháp đồng kết tủa. Quá trình đồng kết tủa ở điều kiện tối ưu được thực hiện trong pha vi nhũ tương. Pha vi nhũ tương được hình thành giữa các tiền chất là muối clorua kim loại tương ứng Fe(II), Fe(III), Mn(II) với dung môi hữu cơ Dietylen glycol dietyl ete (DGDE) dưới dạng hạt mixen đảo (nước trong dầu, N/D). Do khả năng tạo vi nhũ tương tốt giữa dung dịch muối kim loại với DGDE nên thu được sản phẩm kết tủa là nano từ ferit $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có độ đồng nhất cao, kích thước nhỏ hơn các phương pháp khác. Ngoài ra, sau phản ứng, DGDE tách pha nên dễ dàng tái sử dụng.

Sáng chế cũng đề xuất vật liệu nano spinel thu được từ phương pháp nêu trên. Vật liệu $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ theo sáng chế được hình thành do sự thay thế một phần đến hoàn toàn Fe(II) bằng Mn(II) trong mạng lưới tinh thể $FeFe_2O_4$ dưới dạng dung dịch rắn thay thế hoàn toàn. Vật liệu thu được có kích thước nhỏ hơn, diện tích bề mặt cao hơn so với những phương pháp khác, đồng thời sự hình thành mạng lưới tinh thể thay thế $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ giúp tăng cường khả năng hấp phụ As(V), Pb^{2+} khi so sánh với hợp chất gốc $FeFe_2O_4$. Với độ bão hòa từ lớn, nano từ $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ với các thành phần Fe, Mn thân thiện môi trường, sẵn có đã mang lại khả năng ứng dụng trực tiếp hạt nano trong xử lý môi trường nước bị ô nhiễm và thu hồi vật liệu sau xử lý bằng lực từ trường.

Do đó, vật liệu theo sáng chế có thể loại bỏ hoàn toàn asen, chì trong nước sinh hoạt bị ô nhiễm và sau đó vật liệu hấp phụ này có thể được tách ra khỏi dung dịch bằng lực từ trường.

Hiệu quả đạt được bởi sáng chế

Trước tiên, có thể nhận thấy rằng sáng chế cung cấp phương pháp vi nhũ tương hiện đại đang được nghiên cứu hiện nay để sản suất nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ với tác nhân tạo vi nhũ tương mới là dung môi DGDE. Với tác nhân DGDE, quá trình tạo vi nhũ tương nhanh, dễ dàng nên không cần sử dụng chất hoạt động bề mặt, không cần bảo quản cation Fe^{2+} trong môi trường khí trơ, thu hồi lại dung môi sử dụng cho những lần chế tạo sau. Sản phẩm của phương pháp chế tạo vật liệu đề cập trong sáng chế là spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có kích thước đồng

BỘ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
CỤC SỞ HỮU TRÍ TUỆ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

BẰNG ĐỘC QUYỀN
SÁNG CHẾ
Số: 34128

Tên sáng chế: PHƯƠNG PHÁP CHẾ TẠO VẬT LIỆU NANO TỪ TÍNH SPINEL FE1-XMNXFE2O4 LÀM VẬT LIỆU HẤP PHỤ ASEN, CHÌ TỪ NGUỒN NƯỚC SINH HOẠT BỊ Ô NHIỄM VÀ VẬT LIỆU NANO TỪ TÍNH SPINEL FE0,9MN0,1FE2O4 THU ĐƯỢC BẰNG PHƯƠNG PHÁP NÀY

Chủ Bằng độc quyền: Viện Khoa học vật liệu, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam (VN)
Tầng 3, Nhà A2, 18 Hoàng Quốc Việt, Cầu Giấy, Hà Nội

Tác giả: 1. Vũ Thế Ninh (VN)
2. (Danh sách kèm theo)

Số đơn: 1-2020-04144

Ngày nộp đơn: 17/07/2020

Số điểm yêu cầu bảo hộ: 02 Số trang mô tả: 18

Cấp theo Quyết định số: 18203w/QĐ-SHTT, ngày: 20/10/2022

Có hiệu lực từ ngày cấp đến hết 20 năm tính từ ngày nộp đơn (Hiệu lực bảo hộ cần duy trì hằng năm).

KT. CỤC TRƯỞNG
PHÓ CỤC TRƯỞNG

Trần Lê Hồng

đều ≤10nm, tức là kích thước trung bình hạt nano từ thu được nhỏ hơn các phương pháp và công trình nghiên cứu khác, sẽ mang lại nhiều tiềm năng ứng dụng to lớn không chỉ trong lĩnh vực xử lý môi trường.

Mặt khác, sáng chế cung cấp phương pháp chế tạo nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có sử dụng các trang thiết bị và cách thức tiến hành đơn giản, tiêu tốn ít năng lượng nên có dễ dàng đầu tư dây chuyền sản xuất. Nguồn nguyên liệu Fe, Mn phong phú, giá thành rẻ, đôi khi có thể lấy miễn phí từ bùn thải từ các nhà máy nước (giàu hydroxit của Fe, Mn), dung môi tái sử dụng. Nano spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có dung lượng hấp phụ asen, chì cao hơn các vật liệu đang triển khai hiện nay. Đặc biệt, với độ bão hòa từ lớn, vật liệu nano từ tính spinel $Fe_{1-x}Mn_xFe_2O_4$ có thể được thu hồi bằng lực từ trường sau khi sử dụng. Từ đó, cung cấp thêm giải pháp triển vọng trong việc xử lý hiện trạng ô nhiễm môi trường nước bởi các tác nhân asen, chì như hiện nay.

Xử lý: Kim Ngân

Tư vấn, hỗ trợ đăng ký bảo hộ độc quyền các loại hình quyền Sở hữu trí tuệ tại Viện Hàn lâm KHCNVN: Phòng Thông tin Sở hữu công nghiệp, phòng I 3.1, nhà A11, số 18 Hoàng Quốc Việt. TEL: 024.37562551 - 0904.252.152. Email: pqduong@isi.vast.vn

Xử lý nước thải làng nghề sản xuất bún bánh bằng công nghệ thân thiện với môi trường

Nghề sản xuất bún bánh và các sản phẩm từ gạo khác đã đem lại nguồn thu nhập ổn định và cao hơn nhiều so với sản xuất nông nghiệp thuần tuý. Tuy nhiên, nước thải làng nghề sản xuất bún bánh có nồng độ các chất hữu cơ cao gây khó khăn cho việc xử lý. Hiện tại, các làng nghề sản xuất bún bánh, nước thải chủ yếu xử lý qua bể biogas trước khi thải ra môi trường. Theo kết quả khảo sát tại một số làng nghề bún bánh, chất lượng nước thải sau xử lý vẫn cao gấp 2-8 lần quy chuẩn cho phép, tiềm ẩn nguy cơ gây ô nhiễm cao. Do tính cấp thiết trên, PGS. TS Bùi Thị Kim Anh và nhóm nghiên cứu Viện Công nghệ môi trường đã tiến hành nhiệm vụ: "Xây dựng mô hình xử lý nước thải làng nghề sản xuất bún bánh bằng các giải pháp thân môi trường, chi phí thấp", (mã số nhiệm vụ: UQSNMT.01/20-21). Nhiệm vụ được Hội đồng nghiệm thu cấp Viện Hàn lâm KHCNVN xếp loại xuất sắc.

PGS. TS Bùi Thị Kim Anh – chủ nhiệm dự án

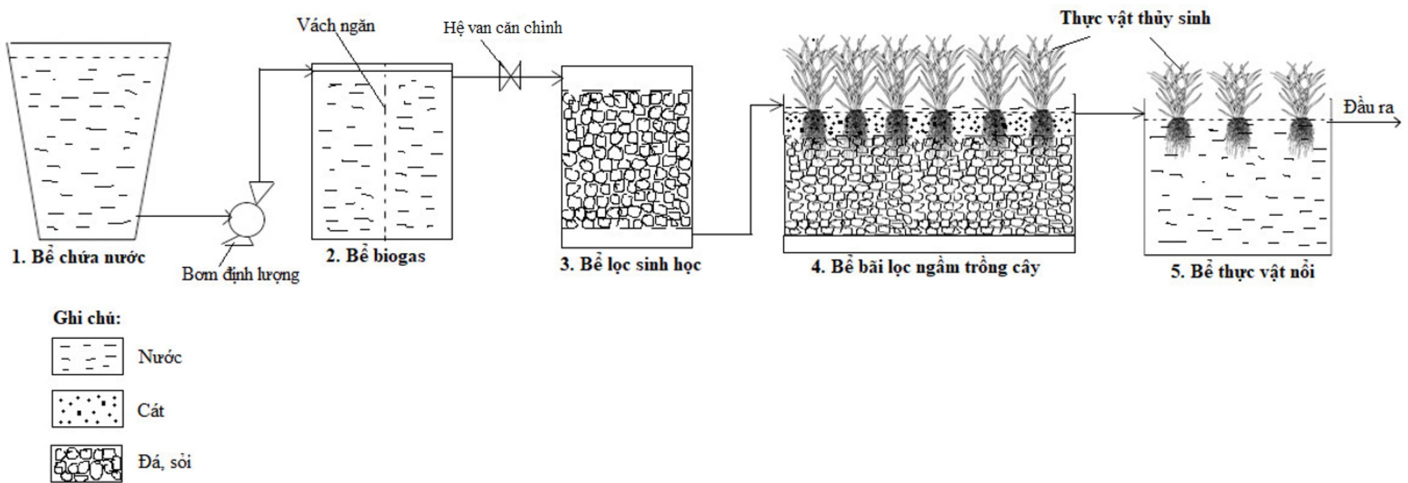
Mục tiêu của nhiệm vụ là xây dựng mô hình công nghệ sử dụng thực vật thủy sinh (dòng chảy bề mặt, dòng chảy ngầm, công nghệ phối hợp) kết hợp với các quá trình tiền xử lý đơn giản để xử lý hiệu quả ô nhiễm trong nước thải của các làng nghề sản xuất bún bánh phường Đa Mai, thành phố Bắc Giang, từ đó có thể mở rộng áp dụng cho các loại hình làng nghề khác có tính chất nước thải tương tự.

Một số mô hình xử lý nước thải sử dụng bãi lọc trồng cây nhân tạo của nhóm nghiên cứu thực hiện.

Công nghệ được lựa chọn trong mô hình xử lý dựa trên các kinh nghiệm nghiên cứu ứng dụng của nhóm tác giả, đảm bảo giải pháp đưa ra phù hợp đặc tính nước thải bún bánh, đồng thời cải tiến công nghệ tăng hiệu suất xử lý, chi phí đầu tư, vận hành thấp, ít phải sửa chữa, bảo dưỡng phù hợp cho các làng nghề chấp nhận đầu tư. Mô hình sử dụng công nghệ biogas đơn giản kết hợp với lọc sinh học và bãi lọc trồng cây dòng chảy hỗn hợp. Nước thải được lắng tách tinh bột, cặn rắn và phân hủy hữu cơ tại bể biogas sau đó đi qua bể lọc sinh học sử dụng lớp vật liệu lọc cố định, tải lượng loại COD có thể lên tới 3kg/m^3/ngày. Các nghiên cứu về bãi lọc trồng cây nhân tạo đã được ứng dụng xử lý các loại nước thải có hàm lượng chất hữu cơ và chất dinh dưỡng cao. Trong những năm qua các cán bộ của Viện Công nghệ môi trường (Trần Văn Tựa, Đặng Đình Kim, Bùi Thị Kim Anh,...) đã có nhiều nghiên cứu từ năm 2004 đến nay

Sơ đồ thí nghiệm mô hình xử lý quy mô 50 lít/ngày

Một số hình ảnh thi công và mô hình xử lý hoàn thiện tại

về lựa chọn các loài thực vật, xây dựng công nghệ bãi lọc trồng cây nhân tạo để xử lý nước thải ô nhiễm các chất hữu cơ như nước thải chế biến thủy sản, nước thải chăn nuôi lợn,…. Các nghiên cứu và ứng dụng công nghệ bãi lọc trồng cây nhân tạo cho thấy đây là công nghệ hoàn toàn có thể ứng dụng để xử lý nước thải làng nghề bún bánh tại Việt Nam.

Để hoàn thiện và cải tiến công nghệ phù hợp với điều kiện ứng dụng tại làng nghề, nhóm nghiên cứu đã tiến hành thiết kế, xây dựng và vận hành thử nghiệm mô hình xử lý nước thải làng nghề bún bánh Đa Mai, quy mô pilot 50 lít/ngày đêm. Sau quá trình vận hành 2 tháng, hệ thống hoạt động ổn định và chất lượng nước đầu ra đạt qui chuẩn. Các thông số về thời gian lưu hay tải trọng xử lý của các hạng mục thu được có thể dùng làm cơ sở cho thiết kế ngoài thực tế. Quá trình vận hành thử nghiệm cũng cho thấy mô hình vận hành tiêu tốn ít năng lượng, hạn chế chi phí. Có thể ứng dụng mô hình này trên quy mô lớn.

Mô hình ứng dụng xử lý nước thải làng nghề sản xuất bún bánh Đa Mai, Bắc Giang bao gồm 03 modul chính bao gồm: modul biogas, modul lọc sinh học và modul bãi lọc trồng cây dòng chảy hỗn hợp với công suất xử lý 10 m^3/ngày. Mô hình được thiết kế với cơ chế tự chảy, tiết kiệm năng lượng nên chi phí vận hành được giảm tối đa. Ngoài ra, hệ thống xử lý còn tạo một không gian xanh, làm đẹp cảnh quan cho khu vực. Nhìn chung, mô hình khá phù hợp với yêu cầu về chi phí đầu tư thấp, đặc biệt là chi phí vận hành hầu như không đáng kể.

Đối với các làng nghề có quy mô nhỏ hoặc lớn hơn, thiết kế có thể được thay đổi như lựa chọn loại bãi lọc phù hợp, tăng diện tích che phủ của thực vật,… Mô hình tại Đa Mai có đầy đủ các thông số thiết kế tính toán, bản vẽ chi tiết về các modul và các dữ liệu liên quan để có thể tham khảo xây dựng ở nhiều làng nghề khác.

Tổng hợp: Chu Thị Ngân

GIỚI THIỆU SÁCH MỚI TẠI THƯ VIỆN VIỆN HÀN LÂM KHCN VIỆT NAM

1. Lê Hải Châu. Toán học : Cười - Vui - Hấp dẫn / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 1. - 2005. - 183tr.

2. Lê Hải Châu. Toán học Cười - Vui - Hấp dẫn / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 2. - 2005. - 225tr.

3. Lê Hải Châu. Trò chơi Toán học lý thú / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. - ISBN: 9786041022928. Tập 1. - 2013. - 107tr.

4. Lê Hải Châu. Trò chơi Toán học lý thú / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh: Nxb Trẻ ; 20cm. - ISBN: 9786041022935. Tập 2. - 2013. - 115tr.

5. Lê Hải Châu. Danh nhân toán học thế giới / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ, 2003. - 214tr. ; 20cm.

6. Lê Hải Châu. Toán học với đời sống, sản xuất và quốc phòng / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 1. - 2007. - 146tr.

7. Lê Hải Châu. Toán học ứng dụng trong đời sống, sản xuất và quốc phòng / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 2. - 2007. - 218tr.

8. Lê Hải Châu. Kể chuyện thi Olympic toán quốc tế / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ, 2007. - 228tr. ; 20cm.

9. Lê Hải Châu. Phát huy sáng tạo qua việc giải toán thông minh / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 1. - 2004. - 335tr.

9. Lê Hải Châu. Phát huy sáng tạo qua việc giải toán thông minh / Lê Hải Châu. - Tp. Hồ Chí Minh : Nxb Trẻ ; 20cm. Tập 2. - 2004. - 239tr.

10. Phạm Ngọc Doanh. Sán lá phổi và bệnh sán lá phổi / Phạm Ngọc Doanh (ch.b.), Nguyễn Văn Đề. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 266tr. ; 28cm. - (Bộ sách chuyên khảo tài nguyên thiên nhiên và môi trường Việt Nam).

11. Ninh Khắc Bản. Cây thuốc của dân tộc Vân Kiều và dân tộc Pa Kô ở Quảng Trị / Ninh Khắc Bản (ch.b.), Phan Văn Kiệm, Ninh Khắc Thanh Tùng. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 472tr. ; 24cm . - (Bộ sách chuyên khảo tài nguyên thiên nhiên và môi trường Việt Nam).

12. Nguyễn Khắc Hường. Những bộ, họ cá quý hiếm và giá trị kinh tế ở Biển Đông và Tây Nam Việt Nam: Osmeriformes, Myctophiformes, Perciformes (một phần) / Nguyễn Khắc Hường. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 506tr. ; 24cm. - (Bộ sách chuyên khảo tài nguyên thiên nhiên và môi trường Việt Nam).

13. Trịnh Quang Pháp. Nhóm tuyến trùng quan trọng trong nông nghiệp ở Việt Nam / Trịnh Quang Pháp (ch.b.), Nguyễn Thị Duyên, Lê Thị Mai Linh, Nguyễn Hữu Tiền. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 350tr. ; 24 cm. - (Bộ sách chuyên khảo tài nguyên thiên nhiên và môi trường Việt Nam).

14. Bùi Quang Minh. Nghiên cứu về xúc tác quang hóa trong xử lý nước: ví dụ trong phân hủy diclofenac và sulcotrione / Bùi Qang Minh, Nguyễn Quang Trung, Nguyễn Ngọc Tùng. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 258tr. ; 24cm. - (Bộ sách chuyên khảo ứng dụng và phát triển công nghệ cao).

15. Nguyễn Văn Tuyến. Giáo trình hóa học hữu cơ: một số chương chọn lọc / Nguyễn Văn Tuyến (ch.b.), Nguyễn Hoàng Sa. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 496tr. ; 24cm. - (Bộ sách đại học và sau đại học).

16. Ngô Thị Mai Vi. Bệnh đốm đen hại lạc và biện pháp phòng trừ / Ngô Thị Mai Vi, Phan Thị Thu Hiền. - Tp. Vinh: Đại học Vinh, 2022. - 132tr. ; 14,5cm.

17. Trần Thị Tuyến. Quản lý rủi ro thiên tai và thích ứng với biến đổi khí hậu / Trần Thị Tuyến, Nguyễn Thị Việt Hà. - Tp. Vinh : Đại học Vinh, 2022. - 195tr. ; 14,5cm.

18. Sổ tay giáo dục truyền thông bảo tồn động vật hoang dã : Hướng dẫn thực hành cho các khu bảo tồn. - H. : Lao động, 2020. ; 20cm. - 187tr. - ISBN: 9786049898334

19. Tuyến trùng sống tự do ở rừng ngập mặn, cửa sông và biển ven bờ Việt Nam: Bộ Monhysterida, Araeolaimida và Chromadorida / Nguyễn Đình Tứ, Phan Kế Long (Đồng ch.b), Nguyễn Thị Xuân Phương, Nguyễn Thanh Hiền, Nguyễn Vũ Thanh. - H. : Khoa học Tự nhiên và Công nghệ, 2022. - 560tr. ; 24cm. - ISSN: 978643570748

19. Doan Thai Son. Spectral Theory of Nonautomous Dynamical Systems and Applications / Doan Thai Son. - H.: Science and Technology, 2022. - 254p. ; 24cm. - (Series of Monographs Undergraduate and Postgraduate Study).

20. Nguyen Viet Khoa. Mathematics for Mechanical Engineers / Nguyen Viet Khoa. - H. : Science and Technology, 2022. - 350p. ; 24cm. - (Series of Monographs Undergraduate and Postgraduate Study).

Nguồn: Phòng Thư viện, Trung tâm TTTL

Một số đề tài được nghiệm thu gần đây

1. Đề tài "Phân tích phi tuyến kết cấu làm từ vật liệu dị hướng và không đồng nhất" của GS.TS. Nguyễn Đình Kiên, GS.TS. S. Alexandrov. Cơ quan chủ trì: Viện Cơ học. Mã số: QTRU01.07/20-21. Tên chương trình: Hợp tác với Quỹ nghiên cứu cơ bản Nga. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

2. Đề tài "Nghiên cứu tổng hợp và đánh giá hoạt tính kháng viêm của các dẫn xuất Sultam mới" của TS. Võ Ngọc Bình. Cơ quan chủ trì: Viện Hóa học. Mã số: GUST.STS. ĐT2019-HH01. Tên chương trình: Hỗ trợ Sau tiến sỹ. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

3. Đề tài "Ứng dụng công nghệ viễn thám và GIS thành lập bản đồ đất nhiễm mặn tại một số khu vực thuộc tỉnh Đồng Nai" của. ThS. Chu Xuân Huy. Cơ quan chủ trì: Viện Công nghệ vũ trụ. Mã số: UDNGDP.04/20-21. Tên chương trình: Hợp tác với Bộ, ngành, địa phương. Đề tài được đánh giá loại Khá.

4. Đề tài "Chế tạo, nghiên cứu đặc trưng, tính chất của hệ sơn phủ trên cơ sở polyme nhũ tương có khả năng chống nóng, bền mài mòn - rửa trôi, ức chế phát triển của rêu, nấm mốc ứng dụng trong các lĩnh vực xây dựng, kiến trúc" của GS.TS. Thái Hoàng. Cơ quan chủ trì: Viện Kỹ thuật nhiệt đới. Mã số: KHCBHH.01/20-22. Tên chương trình: Phát triển khoa học cơ bản trong lĩnh vực Hóa học, Khoa học sự sống, Khoa học trái đất và Khoa học biển giai đoạn 2017-2025 cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

5. Đề tài "Nghiên cứu công nghệ chế tạo vật liệu tạo màng phủ chống xước, kị nước cho kính quang học của vũ khí, trang bị kỹ thuật quân sự" của TS. Nguyễn Huấn. Cơ quan chủ trì: Trung tâm Phát triển công nghệ cao. Mã số: TĐANQP.03/20-22. Tên chương trình: Dự án khoa học công nghệ trọng điểm cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

6. Đề tài "Nghiên cứu chế tạo một số vật liệu từ cứng đặc chủng, ứng dụng trong quốc phòng" của GS.TS. Nguyễn Huy Dân. Cơ quan chủ trì: Trung tâm Phát triển công nghệ cao. Mã số: TĐANQP.02/20-22. Tên chương trình: Dự án Khoa học công nghệ trọng điểm cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

7. Đề tài "Nghiên cứu ảnh hưởng ở mức độ phân tử của các hợp chất thứ cấp tách chiết từ cây An xoa Hilicteres hirsuta Lour" của TS. Nguyễn Văn Trữ. Cơ quan chủ trì: Học viện Khoa học và Công nghệ. Mã số: GUST.STS. ĐT-2020-SH03. Tên chương trình: Hỗ trợ Sau tiến sỹ. Đề tài được đánh giá loại Khá.

8. Đề tài "Nghiên cứu xây dựng quy trình công nghệ sản xuất và sử dụng chế phẩm sinh học xử lý ammonia và nitrite trong nuôi tôm nước lợ" của TS. Đào Thị Anh Tuyết. Cơ quan chủ trì: Viện Tài nguyên và Môi trường biển. Mã số: UD-PTCN05/18-20. Tên chương trình: Phát triển công nghệ cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Khá.

9. Đề tài "Nghiên cứu phát triển thuật toán phân cụm bán giám sát mờ viễn cảnh tin cậy và ứng dụng trong dự báo" của TS. Phạm Huy Thông. Cơ quan chủ trì: Học viện Khoa học và Công nghệ. Mã số: GUST.STS. ĐT2020-TT01. Tên chương trình: Hỗ trợ Sau tiến sỹ. Đề tài được đánh giá loại Khá.

10. Đề tài "Nghiên cứu, chế tạo cấu trúc nano-Au/nano-Ag dạng cành lá trên vi thấu kính quang sợi với sự hỗ trợ của hai chùm laze để phân tích dư lượng thuốc bảo vệ thực vật bằng kỹ thuật SERS" của ThS. Phạm Thanh Bình. Cơ quan chủ trì: Viện Khoa học vật liệu. Mã số: KHCBVL.03/21-22. Tên chương trình: Phát triển vật lý. Đề tài được đánh giá loại Khá.

11. Đề tài "Nghiên cứu phát triển công nghệ chế tạo một chủng loại vật liệu có tính năng đặc biệt phục vụ quốc phòng giai đoạn 2020-2022" của TS. Nguyễn Văn Thao. Cơ quan chủ trì: Trung tâm Phát triển công nghệ cao. Tên chương trình: Dự án Khoa học công nghệ trọng điểm cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

12. Đề tài "Xây dựng mô hình xử lý nước thải làng nghề sản xuất bún bánh bằng các giải pháp thân môi trường, chi phí thấp" của PGS.TS. Bùi Thị Kim Anh. Cơ quan chủ trì: Viện Công nghệ môi trường. Mã số đề tài: UQSNMT.01/20-21. Tên chương trình: Dự án sự nghiệp bảo vệ môi trường ủy quyền cho VAST thực hiện. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

13. Đề tài "Ứng dụng các công nghệ - kỹ thuật hiện đại để xây dựng qui trình và tạo chế phẩm TPCN giàu hợp chất murrayafoline A có tác dụng phòng ngừa và hỗ trợ điều trị ung thư từ cây cơm rượu trái hẹp" của TS. Lưu Văn Chinh. Cơ quan chủ trì: Viện Hóa học các Hợp chất thiên nhiên. Mã số đề tài: UDPTCN.08/19-21. Tên chương trình: Phát triển công nghệ cấp VAST. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

14. Đề tài "Nghiên cứu, thiết kế và chế tạo robot dạng người thông minh IVASTBot ứng dụng trong giao tiếp, phục vụ con người" của TS. Tô Mạnh Tiến. Cơ quan chủ trì: Viện Vật lý. Hướng nghiên cứu: Công nghệ thông tin, Tự động hóa, Điện tử, Công nghệ vũ trụ. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

15. Đề tài "Phát triển hai phương pháp phân tích sàng lọc 1500 hợp chất hữu cơ vi ô nhiễm trong bụi không khí (SPM) và bụi PM2.5 và ứng dụng cho phân tích mẫu bụi không khí tại Hà Nội" của TS. Dương Thị Hạnh, GS. Kiwao Kadokami. Cơ quan chủ trì: Viện Công nghệ môi trường. Mã số đề tài: QTJP01.01/19-21. Tên chương trình: Hợp tác với trường Đại học Kitakyushu, Nhật Bản. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

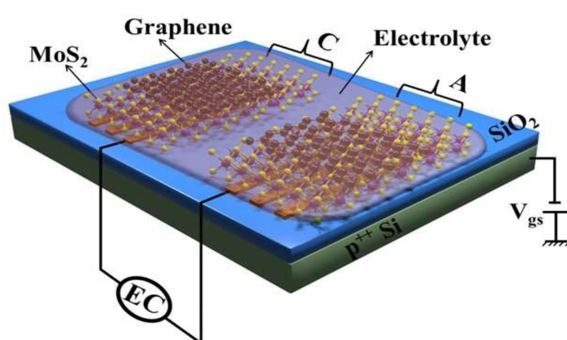
16. Đề tài "Nghiên cứu tổng hợp vật liệu khung hữu cơ kim loại trên cơ sở bismuth làm xúc tác quang hóa cho phản ứng tách oxygen từ nước" của TS. Nguyễn Duy Trinh. Cơ quan chủ trì: Học viện Khoa học và Công nghệ. Mã số đề tài: GUST.STS. ĐT2019-HH04. Tên chương trình: Hỗ trợ Sau tiến sĩ. Đề tài được đánh giá loại Xuất sắc.

Nguồn: Phòng Lưu trữ, Trung tâm TTTL

El Nino quay trở lại: Thế giới có thể đối mặt với nhiệt độ cao kỷ lục vào năm 2023

Các nhà khoa học cho biết thế giới có thể phá vỡ kỷ lục nhiệt độ trung bình mới vào năm 2023 hoặc năm 2024 do biến đổi khí hậu và sự trở lại dự kiến của hiện tượng thời tiết El Nino. Nhiệt độ do El Nino gây ra có thể làm trầm trọng thêm các tác động của biến đổi khí hậu mà các quốc gia đang trải qua - bao gồm các đợt nắng nóng nghiêm trọng, hạn hán và cháy rừng. Nếu El Nino phát triển, rất có thể năm 2023 sẽ còn nóng hơn năm 2016 – xét đến việc thế giới tiếp tục ấm lên khi con người vẫn tiếp diễn việc đốt nhiên liệu hóa thạch. Mặc dù hầu hết các nhà phát thải lớn trên thế giới cam kết sẽ cắt giảm lượng khí thải xong lượng khí thải CO2 toàn cầu năm ngoái vẫn tiếp tục tăng. https://www.reuters.com/

Tụ điện siêu nhỏ mới với khả năng lưu trữ điện tích cực cao

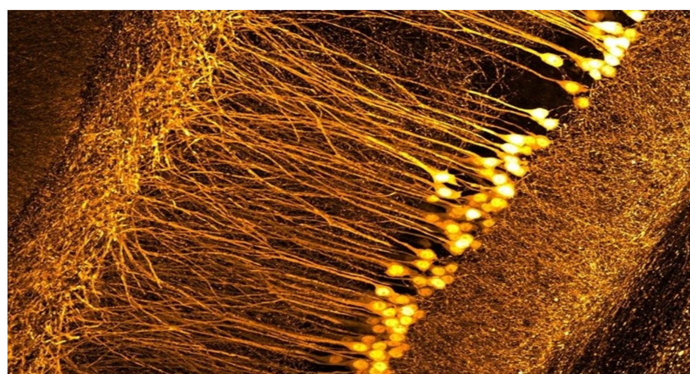

Sơ đồ của thiết bị

Các nhà nghiên cứu tại Khoa Thiết bị và Vật lý Ứng dụng (IAP), Viện Khoa học Ấn Độ (IISc) đã thiết kế một tụ điện siêu nhỏ mới nhưng có khả năng lưu trữ một lượng điện tích khổng lồ. Nó nhỏ hơn và chắc chắn hơn nhiều so với các siêu tụ điện hiện có và có khả năng được sử dụng trong nhiều thiết bị từ đèn đường đến đồ điện tử tiêu dùng, ô tô điện và thiết bị y tế. Hầu hết các thiết bị này hiện nay đang chạy bằng pin. Tuy nhiên, theo thời gian, những loại pin này mất khả năng tích điện và do đó có thời hạn sử dụng hạn chế. Trong khi đó, tụ điện có thể lưu trữ điện tích lâu hơn nhờ thiết kế của chúng. Nghiên cứu được công bố trên Tạp chí ACS Energy Letters. https://techxplore.com/

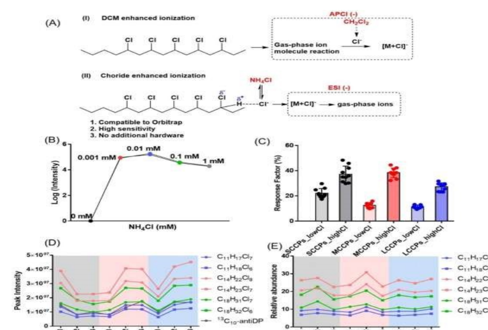
Lấy cảm hứng từ biển và bầu trời, nhà sinh vật học đã phát minh ra loại kính hiển vi mới

Lấy cảm hứng từ đôi mắt kỳ lạ của một loài sinh vật biển, một nhóm các nhà nghiên cứu đã tạo ra một loại kính hiển vi mới có thể sử dụng để chụp ảnh các mẫu trôi nổi trong bất kỳ loại chất lỏng nào, bằng cách đảo ngược các gương và thấu kính được sử dụng trong một số loại kính thiên văn. Thiết kế này có thể giúp các nhà khoa học đạt được độ phóng đại đủ lớn để nghiên cứu các cấu trúc nhỏ như sợi trục dài, mỏng kết nối các tế bào thần kinh trong não hoặc các protein riêng lẻ hay phân tử RNA bên trong tế bào. https://www.science.org/

Loại kính hiển vi mới có thể tạo ra những hình ảnh sắc nét, rõ ràng, chẳng hạn như các tế bào thần kinh chuột này.

Hóa chất gây ung thư được phát hiện trong đồ chơi và tai nghe

Phát triển phương pháp LC-ESI-Orbitrap để phân tích parafin clo hóa.

Theo một nghiên cứu mới của Đại học Toronto (Canada) trên tạp chí Khoa học Môi trường cho thấy chất paraffin clo hóa (CP) gây ung thư vẫn được sử dụng trong nhiều loại sản phẩm mặc dù đây là chất có hại cho sức khỏe. Nghiên cứu cho biết hơn 85% sản phẩm được thử nghiệm có dấu vết của chất gây ung thư, bao gồm tai nghe, đồ chơi bằng nhựa, quần áo, sản phẩm chăm sóc cá nhân…Việc sử dụng có thể dẫn đến việc con người bị phơi nhiễm thông qua tiếp xúc trực tiếp bằng tay hoặc qua miệng. Các nhà nghiên cứu nhấn mạnh Parafin clo hóa rất có hại và phổ biến trong các sản phẩm hàng ngày, cần thiết nên dừng lại ngay lập tức để con người và hệ sinh thái khỏe mạnh hơn. https://phys.org/

Thu Hà lược dịch

Quyết định về công tác tổ chức cán bộ Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam

Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đã ký quyết định về công tác tổ chức cán bộ như sau:

- Quyết định số 468/QĐ-VHL ngày 31/3/2023 về việc bổ nhiệm có thời hạn ông Hoàng Anh Sơn, Phó Giáo sư, Tiến sĩ, Nghiên cứu viên cao cấp giữ chức Phó Viện trưởng Viện Khoa học vật liệu. Quyết định có hiệu lực kể từ ngày 15/4/2023.

Viện Hóa học các Hợp chất thiên nhiên ký thỏa thuận hợp tác với Đại học Công nghiệp Hà Nội

Sáng ngày 07/04/2023, tại Phòng họp Khoa Công nghệ Hóa, Đại học Công nghiệp Hà Nội đã diễn ra lễ ký kết hợp tác giữa Đại học Công nghiệp Hà Nội và Viện Hóa học các Hợp chất thiên nhiên. Sự kiện này khẳng định và mở rộng mối quan hệ hợp tác trong công tác đào tạo, bồi dưỡng và phát triển nguồn nhân lực có chất lượng cao, đóng góp cho sự phát triển kinh tế đất nước, đồng thời nâng cao năng lực nghiên cứu khoa học, tư vấn của hai đơn vị. https://www.inpc.ac.vn/

Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam tham dự Hội nghị 50 năm về Dự án Hổ tại Ấn Độ.

Từ ngày 09 - 11/4/2023, Lãnh đạo Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam được Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cử làm Trưởng đoàn đại diện phía Việt Nam tham dự Hội nghị 50 năm về Dự án Hổ tại thành phố Mysuru, Karnataka, Ấn Độ. Theo Quyết định của Bộ NN&PTNT về việc chỉ định bổ sung Cơ quan khoa học CITES (Công ước về buôn bán quốc tế các loài động vật, thực vật hoang dã nguy cấp) Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam là một trong 04 cơ quan khoa học CITES Việt Nam thuộc Viện Hàn lâm KHCNVN (bao gồm Viện Sinh thái và Tài nguyên Sinh vật, Bảo tàng Thiên nhiên Việt Nam, Viện Hải Dương học, Viện Sinh thái học Miền Nam). vnmn.ac.vn

Hội Cựu chiến binh Viện Hàn lâm KHCNVN tổ chức hành quân về nguồn năm 2023

Từ ngày 05 - 08/4/2023, nhân dịp kỷ niệm 48 năm Ngày giải phóng miền Nam, được sự đồng ý của Ban Thường vụ Đảng ủy và Lãnh đạo Viện Hàn lâm KHCNVN, Hội Cựu chiến binh Viện Hàn lâm KHCNVN đã tổ chức hành quân về nguồn, thăm lại chiến trường xưa (khu vực tỉnh Lai Châu). Hành trình "Thăm lại chiến trường xưa" là niềm vinh dự của các Cựu chiến binh, thể hiện đạo lý truyền thống "Đền ơn đáp nghĩa", "Uống nước nhớ nguồn" của dân tộc Việt Nam. https://vast.gov.vn/

Trung tâm Vũ trụ Việt Nam tổ chức Hội thảo "Thành tựu và triển vọng trong ứng dụng dữ liệu vệ tinh tại Việt Nam"

Ngày 30/3/2023, Trung tâm Vũ trụ Việt Nam phối hợp với công ty Planet Labs tổ chức thành công hội thảo "Thành tựu và triển vọng trong ứng dụng dữ liệu vệ tinh tại Việt Nam". Hội thảo được tổ chức dưới hình thức trực tiếp và trực tuyến, thu hút sự quan tâm tham gia của đông đảo các đại biểu đến từ nhiều Trường Đại học, Viện Nghiên cứu trên cả nước. https://vnsc.org.vn/

Đề xuất nhiệm vụ hợp tác quốc tế song phương giữa VAST và các đối tác nước ngoài giai đoạn 2024-2025

Trong khuôn khổ thỏa thuận hợp tác song phương giữa Viện Hàn lâm KHCNVN với các đối tác nước ngoài, Viện Hàn lâm thông báo các đơn vị đề xuất nhiệm vụ hợp tác quốc tế:

- Hợp tác với Quỹ Nghiên cứu Quốc gia Hàn Quốc: Hạn nộp đề xuất nhiệm vụ hợp tác quốc tế năm tài chính 2024-2025 (VAST – NRF) đến hết ngày 30/6/2023. https://vast.gov.vn

- Hợp tác với Viện Hàn lâm Khoa học Séc giai đoạn 2024-2025. Hạn nộp hồ sơ trước ngày 13/6/2023. https://vast.gov.vn/

HỘI THẢO, ĐÀO TẠO

Hội thảo khoa học Quốc tế lần thứ 3 về Enzyme và Polysaccharides Biển: Từ ngày 04-07/12/2023 tại Nha Trang, Khánh Hòa, Việt Nam do Viện Nghiên cứu và Ứng dụng công nghệ Nha Trang tổ chức. Hạn đăng ký Hội thảo đến ngày 30/8/2023. http://www.nitra.ac.vn

Hội nghị quốc tế lần thứ nhất: NanoBioCom2023: Hội nghị quốc tế lần thứ nhất về Nano trong Khoa học sự sống: công nghệ sinh học Nano, Cảm biến sinh học và Tính toán (NanoBioCom2023) tổ chức tại ICISE, Quy Nhơn từ ngày 17-19/9/2023. Hạn đăng ký đến ngày 16/8/2023. **https://itt.vast.vn/**

Trung tâm Hợp tác quốc tế Nhật Bản tại Việt Nam thông báo: Tuyển sinh chương trình học bổng tiến sĩ Phát triển nguồn nhân lực (JDS) tại Nhật Bản khóa học 2023-2026: Thời hạn nhận hồ sơ đến hết ngày 10/5/2023.

Viện Toán học thông báo tuyển chọn sinh viên tiềm năng tham gia Chương trình hướng dẫn nghiên cứu khoa học tại Viện Toán học năm 2023: Thời hạn nhận hồ sơ đến hết ngày 10/5/2023. http://math.ac.vn/

Thu Hà

VIỆN VẬT LÝ

Nguyen Van Do, Nguyen Thanh Luan, Nguyen Thi Xuan, Kim Tien Thanh, Bui Van Loat, Nguyen Thi Hien, Guinyun Kim. Measurement of the integrated cross section of 110Pd(γ,n)109mPd, 110Pd(γ,n)109gPd, and 110Pd(γ,x)108mRh reactions with 70 MeV bremsstrahlung. Doi: 10.1016/j.radphyschem.2022.110598. *Radiation Physics and Chemistry, Volume 203, Part A, 110598, February 2023.*

2. Diep Van Nguyen, Marilou Cadatal-Raduban, Tu Xuan Nguyen, Duong Van Pham, Trung Van Dinh, Nobuhiko Sarukura, Minh Hong Pham. Theoretical and experimental study of ultraviolet broadband laser amplification using Ce:LiCAF crystal. Doi: 10.1016/j.optcom.2022.129165. *Optics Communications, Volume 530, 129165, March 2023.*

3. Thu Hong Tran, Xuan Cuong Le, Thi Ngoc Mai Tran, Ngoc Thuy Trang Nguyen, Bao Ngoc Pham, Duong Vu. Nano selenium–alginate edible coating extends hydroponic strawberry shelf life and provides selenium fortification as a micro-nutrient. Doi:10.1016/j.fbio.2023.102597. *Food Bioscience, Volume 53, 102597, June 2023.*

4. Thi Minh Hien Nguyen, Xuan Nghia Nguyen, Thi Huyen Nguyen, Thi Kim Oanh Vu, Duc Huy Le, Van Minh Nguyen, In-Sang Yang, Sang-Wook Cheong. PCMW2D and 2D Raman correlation spectroscopy evidence for presence of spin-phonon coupling in hexagonal LuMnO3. Doi: 10.1016/j.saa.2023.122753. *Spectrochimica Acta Part A: Molecular and Biomolecular Spectroscopy, Available online 122753, 15 April 2023.*

5. Do T. Nga, Anh D. Phan, Thudsaphungthong Julie, Nam B. Le, Chu Viet Ha. Photo-to-heat conversion of broadband metamaterial absorbers based on TiN nanoparticles under laser and solar illumination. Doi:10.1016/j.mtcomm.2023.105794. *Materialstoday Communications, Volume 35, 105794, June 2023*

T.N. Tran, J.H. Khushvaktov, I.A. Kryachko, V.I. Stegailov, S.I. Tyutyunnikov, A.A. Abduvaliev. Study of the effect of photon self-absorption on the detection efficiency of HPGe detector in measurements of an activated uranium sample. Doi:10.1016/j.apradiso.2023.110770. *Applied Radiation and Isotopes, Volume 196, 110770, June 2023.*

Lawrence H. Le, Kim-Cuong T. Nguyen, Phuong-Thuy T. Nguyen, Thanh-Giang La, Paul W. Major, Edmond H.M. Lou. Estimating Crestal Thickness of Alveolar Bones on Intra-oral Ultrasonograms. Doi:10.1016/j.ultrasmedbio.2023.01.011. *Ultrasound in Medicine &Biology, Volume 49, Issue 5, Pages 1345-1350, May 2023.*

8. A.V.Maletskyi, L.H.Khiem, R.balvanovic et al. High hydrostatic pressure influence on the properties and tendency to agglomeration of ZrO2 grains of the Al2O3 – YSZ composite ceramics system. Doi: 10.1016/j.ceramint.2023.01.202. *Ceremics International, Volume 49, Pages 16044-16052, 15 May 2023.*

9. Nguyen Thi Hien, Nguyen Van Do, Guinyun Kim, Haladhara Naik, Pham Duc Khue. Measurement of neutron capture cross sections for the 174Yb(n,γ)175Yb reaction at thermal and epithermal energies. Doi:10.1016/j.radphyschem.2022.110738. *Radiation Physics and Chemistry, Volume 205, 110738, April 2023.*

VIỆN TOÁN HỌC

1. Duc Thuan Do, Thai Son Doan, Viet Cuong Le. A characterization of delay independent stability for linear off-diagonal delay difference equations. Doi: 10.1016/j.sysconle.2022.105428. *Systems &Control Letters, Volume 171, 105428, January 2023.*

2. Thai Duong Do, Van Thien Nguyen. On the weighted m−energy classes. Doi:10.1016/j.jmaa.2022.126820. *Journal of Mathematical Analysis and Application, Volume 519, Issue 2, 126820, 15 March 2023.*

3. Nguyen Dang Nhat, Do Thanh Tien, Truong Van Dan, Nguyen Duy Quynh Tram, Nguyen Quang Lich, Ho Dang Phuc, Nguyen Ngoc Phuoc. The effectiveness of light emitting diode (LED) lamps in the offshore purse seine fishery in Vietnam. Doi: 0.1016/j.aaf.2022.01.005. *Aquaculture and Fisheries, Volume 8, Issue 5, Pages 551-557, September 2023.*

4. Phan Thanh An, Nguyen Thi Le, Le Hong Trang, Raymond Chi-Wing Wong. Finding shortest gentle paths on polyhedral terrains by the method of multiple shooting. Doi:10.1016/j.jocs.2022.101935. *Journal of Computational Science, Volume 67, 101935, March 2023.*

5. Hoang Le Truong. Classification and geometric properties of surfaces with property N3,3. Doi: 10.1016/j.jpaa.2023.107325. *Journal of Pure and Applied Algebra, Volume 227, Issue 7, 107325, July 2023.*

6. R.Hazrat. T.G.Nam. Realizing ultragraph Leavitt path algebras as Steinberg algebras☐. Doi: 10.1016/j.jpaa.2022.107275. *Journal of Pure and Applied Algebra, Volume 227, Issue 5, 107275, May 2023.*

7. Tran Giang Nam, Jens Zumbragel. Congruence-simplicity of Steinberg algebras of non-Hausdorff ample groupoids over semifields. Doi:10.1016/j.jpaa.2022.107207. *Journal of Pure and Applied Algebra, Volume 227, Issue 3, 107207, March 2023.*

còn tiếp...